"...я для Вас є Начальним Пластуном, для Вас буде моя праця, моє зусилля, для Вас буде у великій мірі тепер моє життя".

ЮНАК

ЖОВТЕНЬ 1972 OCTOBER

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.
Редаґує колеґія.

ЮНАК

ЖОВТЕНЬ 1972 Ч. 10 (110) РІК X

Головний редактор:
пл. сен. Ольга Кузьмович.

Члени редакційної колеґії:
ст. пл. Уляна Близнак
пл. сен. Тоня Горохович
пл. сен. Омелян Тарнавський
пл. сен. Олександра Юзенів

Адміністратор: пл. сен. Омелян Тарнавський.

Усі редакційні матеріяли слід слати на адресу головного редактора.
— Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріяли згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

Річна передплата:
США і Канада — $7.50
(за два роки — 1972/73 — $14.00)
Австралія — 4.50 австр. дол.
Австрія — 100 шіл.
Арґентіна — 6.00 пез.
Бельгія — 150.00 бел. фр.
Бразілія — 200.00 кр.
Вел. Брітанія — 1.00 фунт
Німеччина — 12.50 н. м.
Франція — 15 фр.

Ціна одного числа:
у США і Канаді — 75 центів.

ЗМІСТ

2 Гутірка з юними друзями — Подруга Гребля
3 Привіт з Австралії — Зоя Когут
4 Книжка, Коли плачуть слова... — Б. І. Антонич, Л. Забашта
5 Волинянка — Всеволод Листвич
7 Секрет успішности — Володимир Соханівський
8 Успіхи наших друзів — В. Ш-ко і О. К
"Юнак" дякує за привіти
10 Перший в Україні театр — За журналом "Життя і Школа"
11 Думки з нагоди подорожі в Україну — Марійка Кобзан
12 Культ Богоматері — Ірина Мостович
13 Золотиста осінь (пісня) — Т. Коломієць і В. Костенко
14 Фоторепортер питає — ***
15 Молоде перо:
Проти надії сподіватись — Людмила Канюґа
І теж, Ксеню! — Старший Пластун
Раз попри-раз — Ксеня Одежинська
При ватрі — Аруня
17 Я виступаю з Пласту... це не для всіх! — Пе-Ро
18 Як я зацікавилася рухом спротиву в Україні? — Наталка Турченюк
20 Свято Весни в Римі — Тарас Лончина
21 "Стежки Культури" в Римі — Ірина Макарик
23 Різне та цікаве:
Історія наших меблів — Я. Колісниченко і Г. Фіналовський
Прецлі — Аруня Старух
24 Цікаві задачі з фізики — Марко Горбач
25 Хроніка: Незабутня гостинність в Австралії — Дарія Шараневич
26 Спорт: Пластова дружина копаного м'яча — С-русь
27 Наша пошта
28 Датки на пресфонд "Юнака"

● **У віконці на обкладинці:** Цитата із звернення Начального Пластуна до учасників ЮМПЗ після його заприсяження.

● **На обкладинці:** Голова Головної Пластової Ради — пл. сен. Ольга Кузьмович переводить заприсяження Начального Пластуна пл. сен. Юрія Старосольського 20 серпня 1972 р. під час відкриття Ювілейної Міжкрайової Пластової Зустрічі на пластовій оселі "Вовча Тропа" у США.

Світлив: ст. пл. гребець **Юрій Кузьмович.**

Мистецьке оформлення цього числа:
ст. пл. Віра Яцик

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont.
АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2199 Bloor Street West, Toronto 9, Ontario, Canada.
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N. Y., 11702, U.S.A.
Second class mail registration number 2185 ● Printed by Kiev Printers Ltd., 860 Richmond St. W., Toronto, Ont., Canada

Ювілейна Міжкрайова Пластова Зустріч
на «Вовчій Тропі»
у 60-річчя Пласту, 19 – 28 серпня 1972

УТІРКА З ЮНИМИ ДРУЗЯМИ

ЛЮБИ В ЖИТТІ ЩОСЬ БІЛЬШЕ НІЖ СЕБЕ...

«Люби в житті щось більше ніж себе,
Щоб для жалів в душі не стало місця,
І відкриттям новим твій буде день,
І кожна мить бринітиме як пісня.
(Віра Ворскло: Люби в житті...)

Дорогі Юні Подруги і Друзі!

Дружба, приязнь конечні у житті. Без них життя стає нестерпним. Ми часто є свідками того, як діти залишають батьківські доми, почуваючись осамітненими, нещасливими, нарікаючи на брак любови, зрозуміння інших.

Підлітки дуже вимогливі до інших людей. Вони хочуть бачити у житті всі ті принципи, норми, ідеали, моральні закони, про які чують з уст старших, чи про які вичитують з книжок. Коли цього не знаходять у житті, зневірюються, уважають, що люди фальшиві, що нема серед них справжньої дружби.

Тому приналежність юнака до гурта ровесників, які також шукають ідеалу, заспокоюють його тугу за ідеалами, дружбою. У Пласті юнацтво знаходить багато моментів і нагод, щоб свою віру у можливість здійснення ідеалів у житті скріплювати, щоб знаходити приязнь і старших, і ровесників. Ось пригадаймо ті моменти із ЮМПЗ-1972 на «Вовчій Тропі», США.

***

Відкриття Зустрічі. Лави пластунства і багато гостей. Палає «Вічний вогонь» — символ живучости ідеалів Пласту. Начальний Пластун складає зобов'язання, що своє дальше життя він пов'яже з Пластом, що буде йому до послуг, що берегтиме пластового духового багатства усіма своїми силами, що докладатиме зусиль, щоб молодь мала якнайбільше прикладів здійснення у житті пластових ідеалів.

Чи ж не завдяки Вашому почуттю братерства, зарадности, працьовитости за два дні «Вовча Тропа» заселилася людом, забезпечуючись прожитком, подбавши не тільки про «дах над головою», але естетично прикрасивши свої табори, виконуючи щодня стільки прекрасних точок програми. Масові збірки, Богослуження, вишукані архітектурою брами, капличка, столи, огорожі, кухні, гойдалки, смітярні, мистецька виставка, показ весілля, народньої ноші, теренові ігри, спорт, дефіляда, ватри та багато іншого — все це створене було завдяки дружній співпраці всіх Вас. Усього цього не було б, коли б у Вас, Подруги і Друзі, не було дружніх почувань і прагнення здійснити у своєму житті пластові ідеали. Одність думки, естетичних потреб, інтелектуальних шукань і праці — це є основи дружби. Коли є у Вас потреба співпереживати красу і добро у людях, коли Ви прагнете, щоб це добро і краса у Ваших взаєминах з довкіллям були якнайбагатшими в духові вартості, тоді Ваша дружба, її нитки будуть тоншими, але й міцнішими шляхетністю свого джерела.

Ось Ви візьміть Ваше співжиття у куренях. Коли старше юнацтво опікується молодшим, то це співжиття розвиває одну з найблагородніших людських рис — відповідальність за духовий ріст іншої людини. Турбота за іншу людину — це найкращий засіб самовиховання. Утверджувати добро в інших, це однозначне із кращим пізнанням себе самого. Дружні взаємини молодших і старших у куренях дають багато духової радости, а вона збагачує нас духово.

Дружба юнаків із своїми виховниками допомагає їм розуміти самих себе, скріплює їх гідність, розвиває творчі сили. Це завдяки дружбі з дорослими підліток доходить до розуміння такої істини, що самостійність юнака має свої розумні межі, а свобода юнаків вимагає почуття обов'язку і відповідальности. Щоб то було в таборах, коли б не було проводу і правил поведінки?..

Юнацтво Торонта "переживає" радість гуцульського весілля, удаючи молоду, молодого, дружок і дружбів та інших необхідних у весіллі персонажів. Хто може знати — чи з цього удаваного весілля не буде колись справжнього?...

Інший рід дружби, не менше важливий від попередніх, це дружба між юнаками і юначками. У цій дружбі молодь шукає духової спільноти зацікавлень і праці. Основою для цієї дружби серед підлітків є швидше глибокі духові потреби та інтереси, єдність думки та естетичних почувань як

еротика. Ця дружба вимагає розумних, гарних, дисциплінованих, нетерпимих до розпусти, прекрасних високих почуттів, до яких здібні підлітки розвинені духово, з здоровим почуттям своєї гідности. Для плекання цього роду дружби помагають мудре слово старших, скріплювання духових інтересів і потреб підлітків.

Справжнє кохання існує тоді, коли основою його є ідеалізм. Юнак ідеаліст, кохаючи свою обрану, перше ніж любити в ній жінку, цінить в ній людину, подивляє красу її душі, захоплюється її іншими прикметами. Краса і чистота дружби юних закоханих, їхні інтимні ідеальні почування неможливі без ідеалізму і чистоти та благородности громадських почуттів.

Вправи палицями збірного куреня юнаків під час показу вправности на ЮМПЗ-72

Тож, Подруги і Друзі, усі ці елементи дружби повністю можете плекати у пластовому житті. А недавня наша Зустріч, не зважаючи на її недоліки (її тяжко оминути у такому великому гурті як ЮМПЗ-72!) дала нам усім багато нагод для справжньої дружби, для пізнання і переживання усіх цих моментів, які я згадала вгорі. Не давайте згаснути іскоркам дружби, одности, любови добра, краси, Бога і Батьківщини, що їх Ви винесли з собою з цієї Зустрічі.

Скоб!

Подруга Гребля

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ ІСТОРІОГРАФІЮ

1. Який літопис, що зберігся, найдавніший?
2. Про який час розповідає "Літопис Самовидця"? Хто був його автором?
3. Коли був складений літопис Граб'янки? Яку історичну епоху він відображає?
4. Згадайте найвидатніших українських істориків.
5. Подайте найменше 3 найсуттєвіші інформації про "Історію Русів".
6. Хто автори ваших підручників для навчання історії?

Зоя Когут

ПРИВІТ З АВСТРАЛІЇ

Перелетівши океани й сушу,
І майже чи не весь округлий світ,
З країни евкаліптів, мумб і бушу,
Ми привезли Вам пластовий привіт!

Прийміть його! І стихши на хвилину,
Послухайте тут наших небелиць!
Бо хоч одна в нас з Вами Україна,
Але в житті в нас — декілька різниць:

бо: Над шатрами, серед натури,
У нас регочуть кокабури,
В річках хлюпоче плятіпус:
Орніторінкус анатінус...

і: В нас кенґуру, чи макропус,
Мотає все собі на вус...
Коаля спить — хоч землетрус,
Фаскаляркгос цінереус...

і: Десь над дахом щасливо звис,
Опосум або діделфіс.
І бачить ім'ю — ніч іде,
Дромеус нове голянде...

і: У нас, у нашім таборі,
Бувають і короборі!
І грає вітер на ду-ду:
Діджеріду-діджеріду!...

Крім цих дрібниць — різниць нема між нами,
І, як доказує цей Ювілейний З'їзд,
Ми маємо між всіма пластунами,
Один великий, непохитний міст!!

Тож завітайте й Ви до нас,
А особливо в спеки час!
Підсмажем Вас згори до п'ят,
На українських негритят!

Відбудемо у таборі,
Разом тоді короборі,
Й сміятись буде всім на зло,
Птах кокабура — дацело!...

Короборі, короборі,
У таборі, короборі,
У таборі,
Короборі...

Не беріть із зеленого лугу верби
Ні на жовті піски, ні на скелі,
Бо зів'яне вона від жаги і журби
По зеленому лузі в пустелі...
І сосни не несіть на зелені луги,
Бо вона засумує в долині
І засохне в воді від палкої жаги
І нудьги по далекій вершині...

О. Олесь

Богдан Ігор Антоник

КНИЖКИ

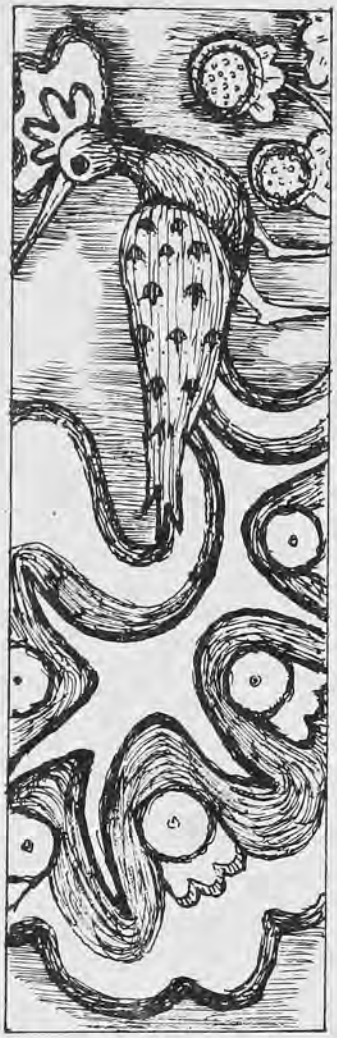

Оце вони: одна в обгортці сірій,
а інша гепурненька, наге пава.
І різний зміст: ця щира, повна віри,
і серця повна, писана горінням,
і кров'ю писана, а та важка
надумою і правд насінням,
хога не раз буває і така,
що в гарний одяг... вбрала зміст лукавий.

Чи журишся, радієш, ги то мрієш
про краще завтра, ги шукаєш слова
поради у непевності й незнанні,
ги слів потіхи у журбі й ваганні,
ги теж коли переливається до вінця
снага юнацька, буйна, молода —
це завжди вірний, помогти готовий
наш друг, це наша радість, це товариш
хвилин дозвілля і хвилин труда.

Пробудинок недокугний, що з дрімоти
нас клиге, ліноші й нудьгу зганяє,
це лік на ялове неробство наше
і на ледагність нашу, на турботи.
Це лік, але й суддя, що нас картає.
Це теж скарбниця, що у ній складаєм
не мій, не твій, а скарб усіх нас спільний,
горіння, прямування, волю збірну
спільноти, що в ній признагено нам жити,
народу мудрість і натхнення квіти
це теж скарбниця, що у ній знаходим
по наших предках спадок віри й праці.
Це теж посол, що нас охоге вводить
у тереми надбання інших націй.

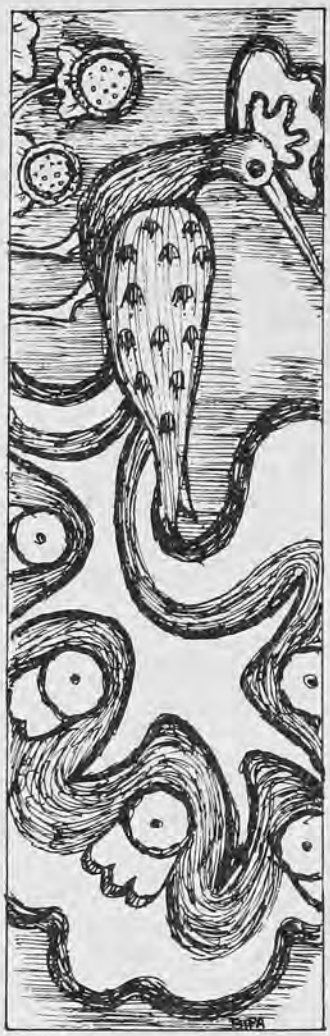

Любов Забашта

КОЛИ ПЛАЧУТЬ СЛОВА...

Плагуть слова, плагуть гіркими сльозами,
Як діти, народжені і кинуті на поталу:
Нас так багато, нас так багато вже написали,
А глузду в тому так мало, а змісту так мало...

Обережніше з нами,
Ми ж не сміття, ми — слова,
Ми могли б спопелити і воскресити,
І підняти на найвищі висоти...
Але нам не дали вогню!
Забрали усі права!
Ми порожні, мов соти без меду, —
Мов соти...

Нам гірко вмирати тут на полигках
У куряві,
Нам іти б у століття,
Захоплювать і дивувати,
А ми — ненаге живі,
Але й не живі!

Ми, просто, — безкрилі слова,
Нам треба вмирати...

Чорнило, не лийся!
Пера, не смійте писати!
Коли холодна рука, холодний розум
Слову дають життя.
Он гляньте — слова, мов роти, літери, мов солдати,

А думка така тривожна,
Мов серця живого биття.

Ми теж хотіли б потрібними бути,
У кожному домі
Знайти для себе куток,
А нас обминають,
А нас приймають люди...
Ми ж просто — слова.
Слова без великих думок!

Всеволод Листвич

Волинянка

Я стояв серед лісу і числив зорі. Воно то дивно, але тим не менше залишається правдивим, що на канадському небі сяє багато менше зірок, ніж на далекому оксамитному небі моєї батьківщини. І саме тоді, коли я з великим трудом віднайшов Малий Віз, що то колись так любив я дивитися на його безконечну мандрівку по підзоряних просторах, саме тоді з-між дерев, неначе хвиля оп'янливого вітру далекої країни, залунав молодий сміх. Я оглянувся і побачив глибокі, неначе тонь степових просторів, окутаних ніччю, очі і лискуче волосся, яке в світлі місяця мінилося і хвилювало дивними відблисками. І я відразу був певен, що вона — дівчина з України. Бо так сміятися, мати таке волосся і такі очі можуть тільки дівчата моєї батьківщини!

Вона станула посередині поляни, і сміх застиг на її устах. Вона, очевидно, не сподівалася знайти тут когось.

Саме тоді місяць сипнув пригорщею свого рідного світла на світ, і в тому світлі я виразно побачив її обличчя.

І я пізнав її.

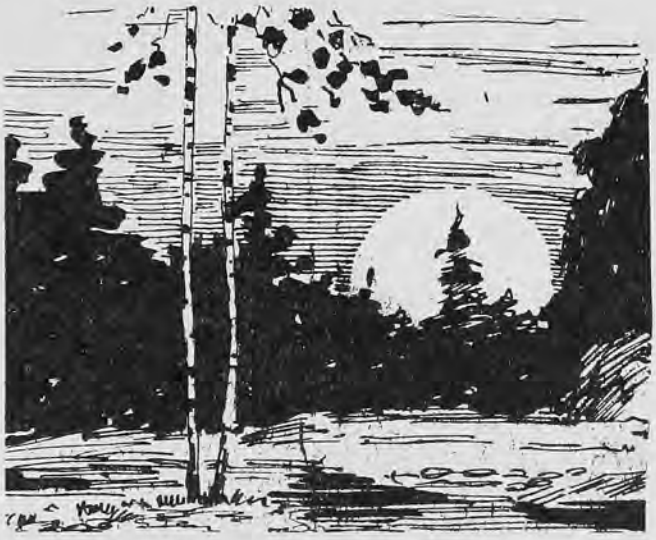

Неначе срібну пряжу хтось постелив був над прибужанськими сіножатями. Сіножаті бігли рівними хвилями від ріки, неначе б хотіли заховатися в дрімучому лісі, що, неначе казковий чарівник, кидав свою широку тінь на простір. Від ріки віяв приємний холод і впливав між дерева, неначе б хотів розігнати темряву, що застелила лісову далеч.

На оксамитному небозводі миготіли зорі, але світло їх було тремтливе і неспокійне. Навіть Великий Віз, що завжди і незмінно прокладав повагом свій космічний шлях, тієї ночі ніби заблукав, ніби збився із своєї відвічної дороги.

Тривога пахнула гірко і духмяно. Неначе хтось невідомий полином наситив повітря.

Ніч була бездонна і коротка. Ранок надносив вітер, несподівано і невблаганно. Вранішній холод торкнувся облич, вкусив і полетів дальше.

Сонце вставало велике і червоне, неначе гнівне. Черленню своєю залило край неба, і простір загорів жорстокими вогнями.

Ворог стояв перед нами, мовчазливий і нахмурений, неначе судьба. Ми стояли напроти, холодні і рішучі.

Ми дивилися на сходяче сонце і думали: світло переможе темряву.

Ми — світло.

Вони — темрява.

Черлень сходячого сонця аж поблідла від черлені наглого бою, який зірвався, неначе літня буря, коротка, але страшна. Люди, вони і ми, мовчали, неначе статуї, оживлені незнаним чаклуном. Тільки скоростріли говорили свою шалену проповідь, а зриви ґранат були, як стогін розбитих дзвонів.

Ліс плакав. Листя, неначе великі сльози, облітало із поранених дерев, а кров вливалася в спраглу землю, неначе в горло кошмарної почвари.

Скоростріли ставали червоні від вогню, що його випльовували вони скажено і безжалісно. Від їхнього вогню запалювалися обличчя кулеметників, а уста стискалися, аж біліли.

Місяць, що давно повинен був вже впасти за обрій, зупинився, неначе знаючи, що матиме багатьох друзів, які враз із ним упадуть у провалля заобрійне. Він був блідий, аж білий.

І нагло грокотання скорострілів заглушив несамовитий крик. Так неначе б вся злоба і ненависть віків нагло вибухнула і своїми божевільними хвилями залляла все.

— Урра! Урра!

Аж сонце побіліло від несподіваного жаху і затулило очі свої серпанком хмар.

Темінь, здалося, переможе світло.

Світло, а світло — це ми, затремтіло від подмуху смерти і скорчилося. Скоростріли догоряли.

І тоді, коли, здавалося, глибоченне провалля розкрило свої челюсті, щоб нас поглинути, тоді саме я побачив дівчину із чорним волоссям і очима, що були розпалені, як вугіль, яка, рвонувшись із гущавини, неначе з'ява, гнала вперед, і з її уст, мов могутні вибухи, зривалися гарячі, полум'яні слова.

— Слава! Слава!

А її фінка сміялася, реготала, аж захлиснувалася непереможним сміхом, бо бачила, як ворог хитнувся від несподіванки, неначе тендітне дерево від пошмату великої хуртовини.

І від блиску її очей прояснів простір. І не бачили ми нічого, тільки повінь чорного волосся перед нами, і не чули ми нічого, тільки божевільний регіт її скоростріла.

Наші лави двигнулися вперед, як буря.

Скоростріли ще раз, неначе передсмертним віддихом, дихнули вогнем, і від їх світлого зриву темінь відвернулася. Темінь впала долів.

Сонце від здивування стрибнуло на сам верх столітньої сосни і звідтіля сміялося, сміялося, аж заливалося.

Дерева обтерли сльози і зашуміли свою відвічну пісню.

Ріка збурилася, своїми брудними хвилями вдарила об береги, і в річище своє, неначе в рибальську сітку, ловила тих.

І коли вітер заспівав переможного марша, ми зупинилися.

Простір був веселий і ясний.

Командир Орлич оглядався по побоєвищі.

— Де ж Волинячка?

Ми знайшли її над берегом ріки. Вона лежала із розхиленими устами, які короткими ковтками хапали повітря. Руками притискала до грудей свою фінку, а волосся, неначе прекрасний килим, розстелилося по сіножаті.

Коли її, важко ранену, відвозили до санітарної станиці, ми вперше в нашому житті побачили дві великі сльозини в очах командира Орлича. Він стояв спітнілий із запорошеним обличчям, держав у руці шолом, дивився вслід за від'їзджаючою підводою і шептав.

— Вона виграла цей бій. Не я...

... Відтоді я не бачив її ніколи...

***

Коли я охолонув від здивування, вона все ще стояла переполохана серед лісу.

Я підійшов до неї і сказав.

— Це ж ви, Волинячко!..

Вона здригнулася, а відтак скрикнула.

— Хто ж ви? Звідкіля мене знаєте?

— Пам'ятаєте бій під Дубенкою?

Вона подивилася на мене довго — довго, немов хотіла пізнати мене, а відтак сказала тихо-тихо, ледве чутно:

— Інваліди зустрічаються!.. Бо, як пам'ятаю, вас після того бою відіслали на захід, із знищеною рукою.

— Так, сестро...

І нас двоє, інвалідів, сіло на траву. Ми слухали нічного шепоту канадійського лісу і дивилися на небо. Вона мовила тихо і сумовито.

— Інші зорі тут, інші. Менше їх і блідіші вони...

І на хвилях вітру полинула наша думка туди, де зорі гарячі і співучі, де вітер п'янкий і полум'яний і де світло ще змагається із темрявою.

ПРИВІТ З АВСТРАЛІЇ

На Ювілейний Міжкрайовій Пластовій Зустрічі на "Вовчій Тропі" у США взяли вперше участь наші подруги та друзі з Австралії, що приїхали до нас великою групою — 32 особи.

Ціла група — юнаки й юначки, старші пластуни і пластунки, та й пл. сеньйори — виступили на Великій Ватрі Зустрічі в п'ятницю, 25-го серпня, із своєю програмою, в якій м. і. рецитували написаний спеціяльно на цю імпрезу вірш Зої Когут, що подаємо його нижче.

До Редакції пластового журнала «Юнак», США

Дорогі Друзі! З огляду на те, що в Австралії в кожному стейті є свої порядки та що зимові вакації припадають на різний час, ми не мали змоги взяти участи в ЮМПЗ на «Вовчій Тропі». Тож пересилаємо Вам фото учасників нашої Пл. Станиці з перебування на ЮПЗ в Аделаїді та просимо помістити наш короткий привіт:

«Ми летіли коло 1500 миль на ЮПЗ в Аделаїді, яка відбулася на переломі 1971-1972 років. Тепер ми думками з усіма учасниками ЮМПЗ на «Вовчій Тропі». Дуже жалуємо, що різниця у ре-

Юнацтво з Брізбену, учасники ЮПЗ 1971-72 в Аделаїді, Австралія, перед відлетом додому. Не могли вони бути учасниками ЮМПЗ-72 на "Вовчій Тропі" у США, то хоча хочуть бути "присутніми" на ній цією світлиною і привітом.

ченцях зимових вакацій в Австралії не дозволила нам вислати до Вас своїх представників. Тож шлемо Вам наші найщиріші побажання та голосне

Скоб!

Юнацтво Брізбену, Австралія

Володимир Соханівський

Секрет успішности

Недавно якось, переїжджаючи з Бенфу в Алберті через Скелясті Гори до Британської Колюмбії в Канаді, я мав можливість бачити красу природи цієї країни. Їдучи автострадою поміж ті могучі, покриті вічним льодом, на тисячі стіп високі й маєстатичні скелі, ми дивувалися та любувалися зі здібности людей, що будували ці шляхи. Переїжджаючи шляхом славного яру річки Фрейзер і глянувши вділ, робилося людині моторошно. А по обох берегах тієї бистрої і могучої річки простягалися рейки, немов стрічки, двох залізничих шляхів, які інколи переходили довгі тунелі тих крутих скелястих велетнів, чи інколи схрещувалися на довжезних і високих мостах. І подумати, які це колись люди були здібні, що збудували ці шляхи та тунелі без модерних машин і знарядь, а нам сьогодні страшно навіть туди глянути.

Співучасником моєї подорожі був лікар-українець, який народився вже в Канаді. Він визнав, що ці шляхи — подивугідні. Їх збудували в нашому столітті, бож Канада щойно кілька років тому святкувала своє 100-річчя. Мій товариш мандрівки недавно відвідував Україну. Він з подивом оповідав про ті величезні та прекрасні парки, церкви-святині, пам'ятники, Дніпро тощо в Україні, які сягають тисячу літ. Його дивувало, якими здібними були люди в Україні, чи в інших містах Европи, а то й цілого світу, що збудували такі прекрасні речі в давні часи, щоб тепер ми могли любуватися ними та захоплюватися їхньою красою.

Ви певно побували бодай раз у житті в опері, на концерті, творцями яких були люди давнини. Ви захоплювалися, як точно та докладно мистці виконували кожну ноту в поєднанні з симфонічною оркестрою. Можна захоплюватись тією особливою пам'яттю мистців, красою їхнього голосу чи звуком їхнього інструменту. Ми захоплюємося талантами.

Ми знаємо не одного поета, якого красу мови та вислову, глибину змісту його думок сприймаємо як свіже джерело. Нераз питаємося: "Як же ж це можливе?" Ми оглядаємо славні картини, красою яких любуються люди вже сторіччями. Не менший подив маємо також і для американських астронавтів, що їдуть на місяць і щасливо повертаються на землю. Ми не можемо надивуватися цим досягам. Це напевне не тільки тому, що американці мають багато грошей. Крім грошей, треба виконати ще багато інших передумов, щоб мати успіх. Ви, молоді Подруги і Друзі, напевне чули багато прикладів на те, коли з людини-невдачника стає великий чоловік. Чи знаєте той секрет успішности будівничих шляхів, міст і святинь; композиторів опер, музичних творів; малярів, винахідників, підприємців? Що помагає людині бути успішним? Подумавши, знайдете самі ключ до успішности. Зі свого малого життєвого досвіду вам відомо, що бути добрим сином для батьків, добрим учнем, добрим пластуном, добрим сином свого народу, — це той ключ, що його знають навіть такі дрібні, незамітні сотворіння, як мурашки, бджоли та всі інші живі сотворіння на світі. Ключа до успіхів уживали всі великі, славні люди. Його бережуть мудрі й великі народи. І навпаки — народи, які не знали цього ключа, не шукали його й не користувалися ним, пропали безслідно.

Тому, що ви вже догадалися, що це таке той ключ, ми його назвемо. Це ніщо інше, як тільки праця! Основники Пласту поставили нам у закон 9-ту точку: "Пластун — корисний. Він займається тим, що приносить чесну користь йому самому або іншим. Він визнає значення праці в такій черзі: 1) праця для розвитку всього людства; 2) праця для власного народу; 3) праця для себе самого (Життя в Пласті Олександра Тисовського). Як бачите, Пласт хоче, щоб і ви були успішними в житті. Чи бажаєте, молоді Подруги і Друзі, і ви стосувати цей секрет до успішности? Навіть наш письменник Борис Грінченко радив: "Праця єдина з неволі нас вирве!"

Долина річки Саскачеван з автострадою, що веде через Скелясті Гори до Едмонтону, Канада

УСПІХИ НАШИХ АРУЗІВ

Виступ молодих авторів

В АВСТРАЛІЇ

Українська спільнота Мелборну в Австралії гордиться надзвичайним досягненням — літературними вечорами, в чому, крім дорослих авторів, членів літературно-мистецького клюбу, беруть участь останніми часами також молоді автори, переважно пластуни.

Останній такий авторський вечір відбувся 21-го травня у виповненій слухачами залі Українського народнього дому. Наш працьовитий голова літературного клюбу, як теж ініціятор авторських вечорів, письменник Дмитро Нитченко відкрив вечір і прочитав цікавий спогад про актора Івана Рубчака.

На фото учасники Авторського літературного вечора в Ессендоні біля Мельборну (Австралія), що відбувся заходами Мельборнського Літературно - Мистецького клюбу 21-го травня 1972 р. У першому ряді сидять, починаючи зліва: Андрійко Ліщинський, Катруся Ткач, Арета Підгородецька, Леся Шевченко, Дарочка Федевич, Таня Ліщинська. Стоять, починаючи зліва: Ірина Грушецька, Ігор Якубович, Олег Шевченко, Юрко Ткач, Юля Рибіцька та Петро Хома. Фото В. Фокшан.

Мило було бачити молодих авторів за головним столом, що тепер з хвилюванням чекали кожен свого виступу — читання своїх оповідань, віршів, нарисів чи статтей. Першою читала своє оповідання "Відважна прогулянка" студентка Юля Рибіцька; учениця 6-ої кляси Братської школи Юля Ґралюк прочитала два вірші, а Андрій Ліщинський оповідання "Під кінець століття". Пластова юначка і студентка школи українознавства Арета Підгородецька читала оповідання "Циган"; Таня Ліщинська — "Найкращі народини". П. Хома відчитав фантастичне оповідання "Мороз і спека"; студентка школи українознавства в Нобл-Парку — пластова юначка І. Грушецька статтю "Проблеми Індії", а юнак І. Якубович нарис "Подорож". На закінчення студенти педагогічної школи в Нобл-Парку — пластові юнаки і юначки Ю. Ткач, Олег Шевченко, Дарія Федевич та Леся Шевченко читали свої твори — оповідання кожне з іншого жанру. З дорослих членів клюбу читали свої твори Б. Коваленко, І. Грушецький та Зоя Когут.

Після цього відбулася товариська зустріч присутніх з авторами. Усі розходилися додому з милим враженням після цього одного з кращих літературних вечорів.

П. Д. Нитченкові належиться щира подяка за те, що він заохотив кожного з цих молодих авторів писати і що ініціює такі чудові вечорі, які розбуркують монотоність еміграційних буднів і дають старшим віру у творче молоде покоління.

В. Ш-ко

...І У НЬЮ-ЙОРКУ

У Літературно-Мистецькому Клюбі в Нью-Йорку, завдяки прихильності його голови д-ра Б. Ржепецького, вже другий рік відбуваються весною авторські вечорі молодих пластунів і пластунок — першунів у конкурсах дописів до "Юнака", що їх улаштовує Пластова Станиця в Нью-Йорку.

Цього року, як ми вже писали, такий конкурс дописів відбувся вже п'ятий раз і з цього приводу його організаторка пл. сен. М. Ярош заініціювала в травні ц. р. в Літературно-Мистецькому клюбі вечір молодих авторів, на якому учасники конкурсу читали свої твори. Вечір, в якому, крім постійних бувальців, взяло участь багато громадян і пластунів-сеньйорів, пройшов з великим успіхом. Слухачі, поміж якими як почесний гість був Начальний Пластун д-р Юрій Старосольський, нагородили молодих авторів та їхні скромні ще, але щирі вияви літературної творчости рясними оплесками. Поміж поодинокими точками виступили дві групи пластунок із Пластової Станиці Нью-Йорк з піснями у супроводі гітар. Молоді автори це: У. Суська, О. Кузишин, Б. Андрусишин, А. Юзенів, О. Стасюк, Н. Близнак, Л. Канюга, Х. Дармограй, Р. Чижик, М. Зєлик і А. Рак.

На вечорі розпродувано також одноднівку п. н. "Молоде перо", яка вийшла у скромному, але чепурному виданні з нагоди цього 5-го літературного конкурсу у Станиці Нью-Йорк. В одноднівці, крім усіх надісланих на конкурс творів, є перегляд усіх дотеперішніх конкурсів пера пл. сен. М. Ярош, слово станичного пл. сен. Р. Рогожі та редактора "Юнака" О. Кузьмович. Одноднівку зілюстрували юнаки П. Чарський, А. Січинський та О. Кузишин. Увесь дохід із розпродажу цієї одноднівки призначено на пресфонд "Юнака".

О. К.

"ЮНАК" ДЯКУЄ ЗА ПРИВІТИ

І цього року стіни канцелярії, у якій працюють члени Редакції та Адміністрації Пластового Видавництва, прибралися барвистими різної форми і змісту привітами від таборовиків.

Дякуємо Вам, Юні Подруги і Друзі, за радість і тепло, що їх принесли нам Ваші привіти. За ті Ваші думки і почування, що їх Ви вклали у свої гарно і помислово оформлені привітання. Подаємо перелік привітів:

● **"Вузол Дружби"** — виховно-вишкільний табір УПЮ-ок на оселі "Беркут", Чікаго, привіт у формі вузла дружби з підписами проводу і учасниць табору.

● **"Чарівний лет"** 72 — табір УПН-ок із Пл. Станиці Торонто, вітають учасниці 10-ти роїв і провід табору ілюстрацією гарної пташки у леті.

● **"Стежки Культури"** ч. 5 вітають з Риму гарною, індивідуальною карткою з підписами усіх учасниць.

● **"Лиш треба тільки вміти жить"** — виховний табір УПЮ-ок на "Новому Соколі", Боффало, вітають провід і 3 гуртки учасниць табору.

● Пластові Табори УПН-ок, УПН-ів, УПЮ-ок, УПЮ-ів на "Новому Соколі", Боффало, спільно із таборовою адміністрацією Пл. Станиці вітають на гарно ілюстрованій картці.

● **"Гомін України"** — табір УПН-ок із "Зеленого Яру" на пл. оселі в Дітройті, вітають рисунком мапи України та підписами таборового проводу.

● **"Схід Сонця"** — табір УПЮ-ок (невідомо звідки?!) надіслав привіт з гарним сонцем і підписами всіх учасниць.

● **"Посій... Збереш"** — табір 10-го Куреня УПЮ-ок з Дітройту, вмістив свої підписи з даними про табір на ілюстрації снопа із збіжжям.

● **"І день, і ніч, і мить"** — табір УПЮ-ок на "Бобрівці" біля Гартфорду, вітає рисунком табору з ватрою і підписами проводу.

● **"Пізнаваймо минуле, підготовляймося до майбутнього!"** — таке гасло виховного табору УПЮ-ок на "Вовчій Тропі". На картці рисунок калейдоскопу споминів і підписи всіх учасниць.

● **"Іскри в темноті"** — табір 6-ого Куреня УПЮ-ок з Едмонтону, надіслав аж два привіти з підписами

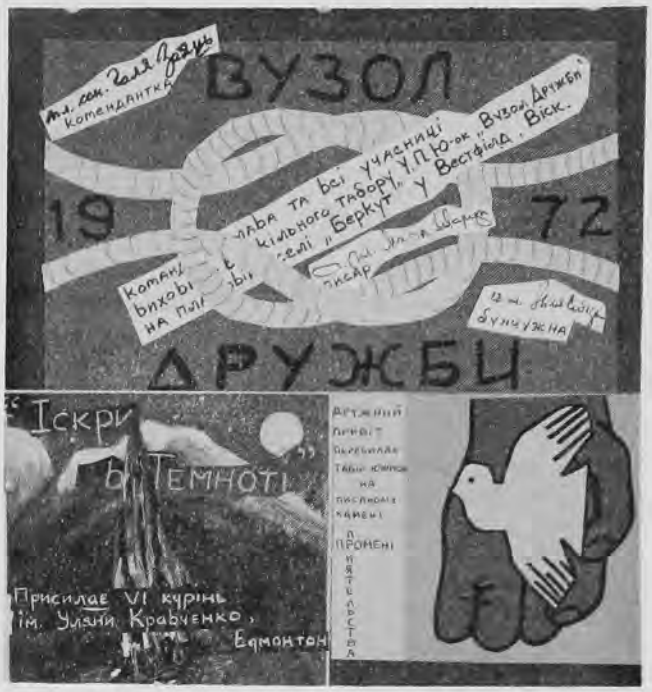

всіх учасниць та гарними мистецькими ілюстраціями з природи і таборового життя.

● **"Промені приятельства"** — табір УПЮ-ок на "Писаному Камені", Клівленд, вітає цікавими символами дружньої долоні з голубом та стрілками різного кольору і напрямку. В одному "полі" привіту ось такий віршик: "Повзе водяний туман — повільно закутаний мріями, сунеться, колишеться, розвивається. Бажання розпливаються мов білка — обмотані надією, мур, сталь, склад. Зі щирістю відкритою пруться вони до нас. Чи ми відложемо одну хвилину нашого існування комусь?"

● **Вишкіл юнацьких виховників 1972 на "Писаному Камені"** біля Клівленду, вітає підписами всіх учасниць та естетичними оздобами фантазійно укладених ліній та кіл.

● **Вишкіл новацьких виховників "Слідом за нами"** на "Новому Соколі", Боффало, пересилає привіт витинанками хмаринок і птахів між ними.

● **"Вони і ми"** — така назва табору під проводом ст. пл. Богдана Ганушевського (комендант) і ст. пл. Лесі Полотнянки (бунчужна). На жаль, не подано місцевости, ані пл. станиці — господаря табору. Рисунки на привіті пояснюють назву табору: "вони" — це живі істоти в природі, "ми" — пластуни і пластунки.

● 22-гий Пластовий Табір **імени Анни Герасимович** на оселі "Верховина", Великобрітанія, вітає гарною карткою з підписами всіх учасників.

● Окремий привіт надійшов від Проводу Пласту у Великобрітанії з нагоди святкування **60-річчя Пласту Ювілейною Пластовою Зустріччю** на "Верховині". Представником Головної Пластової Булави на цьогорічних таборах у Великобрітанії був ст. пл. Роман Дикун з Торонта.

● **"16-та Мрія"** — курінний табір юначок із 16-го Куреня УПЮ-ок ім. Цьопи Паліїв, Торонто, привітав "Юнака" ілюстрацією розсміяного сонця між хмарами.

Перший в Україні театр

Яким Кривко

Гетьман Кирило Розумовський

З багатьох вірогідних історичних джерел відомо, що старовинний Глухів майже все XVIII століття був столицею Лівобережної України — спершу резиденцією гетьманів, а потім — місцеперебуванням відомої Малоросійської колегії. Тому саме в столичному Глухові ще в першій половині XVIII віку козацька верхівка з метою організації культурних розваг та дозвілля почала створювати свої невеликі акторські трупи та оркестри інструментальної музики. Правда, тодішні гетьмани І. Скоропадський, П. Полуботок і Д. Апостол та високопоставлені представники козацької старшини у своїх розвагах переважно задовольнялись тим, що слухали заїжджих до Глухова російських та інших чужоземних мистців.

Найбільше розвинулось музичне й театральне життя в Україні з вибором 1750 року на гетьмана Кирила Розумовського. В мальовничому передмісті древнього Глухова за міською брамою біля просторого ярмаркового майдану почали будувати новий палац рококової архітектури. 1751 року він був готовий і гетьман перейшов до нього. В палаці окреме приміщення відведено для театральних вистав та бенкетів. Для свого театру К. Розумовський привіз із Петербурга цілу трупу чужоземних, переважно італійських та російських, мистців. Але, крім приїжджих артистів, до роботи в театрі гетьман численно залучав і обдарованих місцевих мистців "плебейського" походження, які становили місцеву трупу акторів. До неї входили такі талановиті артисти, як Р. Богданович, С. Котляревський, П. Марченко, В. Іванов, К. Роговський та інші.

Отже, постійний український театр у Глухові остаточно встановився 1751 року. Він був своєрідним театральним закладом, де поруч виконувано різні жанри: співав хор, виступали солісти, грала інструментальна оркестра, читці читали уривки з літературних творів, ішли уривки з балетів тощо. Особливим успіхом користувались виступи хорової капелі, якою в той час керували надвірний капельмайстер Рагинський та капелян Корнелій Юзефович. Сцена театру К. Розумовського часто була ареною виступів балету. З балетів, що їх показано глядачам, нам відомі "Венера і Адоніс" та "Алоїза".

Будинок Харківського театру у 40-их роках 19 ст.

В театрі йшли вистави за п'єсами Есхіла та епічними поемами Гомера, ставлено п'єси російських та західноевропейських авторів, інтермедії та діялоги українських письменників (Некрашевича та інших). Взагалі репертуар цього театру був багатий. В бібліотеці К. Розумовського були драматичні твори старогрецьких письменників, а також твори таких видатних драматургів, як Ґольдоні, Мольєр, Шекспір, кілька примірників одноактних п'єс Лесажа тощо.

Сцену цього театру майстерно оформляв відомий тодішній художник Григорій Андрійович Стеценко, який служив у гетьмана Розумовського і виконував різні його мистецькі доручення.

Виступи місцевих артистів-українців у цьому театрі були настільки успішними, що чужоземні актори у творчому змаганні з українськими колегами визнали себе переможеними, а сам меценат цих чужоземних мистців К. Розумовський не бачив потреби далі їх тримати у Глухівському театрі. Вони змушені були виїхати додому, в Італію. В цей же сам час у Глухівському театрі періодично виступали і ґастрольні чужоземні акторські групи.

Отже, заснований 220 років тому, театр у Глухові був першим в Україні постійним театром. Разом із відомою Глухівською музично-співацькою школою він був важливим центром театральної і музичної культури в Україні. Виховані тут талановиті мистці, "зірки" Глухівського театру, сяяли на сценах багатьох країн і несли в маси передове українське мистецтво.

За журналом: "Життя і Школа"

ДУМКИ З НАГОДИ ПОДОРОЖІ В УКРАЇНУ

Україна справді прекрасна, багато гарніша, як це можна виспівати в піснях чи вичитати в книжках.

Коли я була в Україні, в час літніх вакацій, то я думала про її красу та про наших людей, що там живуть. Моє серце наповнялося жалем, коли я бачила, як зустрічалися родини. Я думала, що ми дуже щасливі, що можемо приїхати до наших рідних. Вони до нас приїхати не можуть. Правда, деяким це вдається, але щойно по довгих місяцях чекання на дозвіл. А часом цей дозвіл ніколи не приходить...

Життя наших рідних в Україні не таке як наше тут в Канаді. Вони не мають авт, щоб поїхати по закупи, а йдуть на базар, щоб заміняти хустку чи інший одяг на харчі. Як почувалися б ми, коли б довелось нам таке робити? Могли б ми, розпещені вигідним канадським життям, з цим погодитися? Не відчували б ми браку нашої моди, музики? Тут маємо все, що нам потрібно: демократичний лад, школи, гарні доми, добрих батьків та рідну українську мову. А все ж багато з нас не доцінює цих усіх добродійств. А нам не можна ніколи забувати, як живуть наші рідні в Україні, які цього всього не мають.

В Україні я провела три тижні і радо поїхала б знову, якби мала до цього нагоду. Там зовсім інший світ, інші люди. Там пережила я глибокі зворушення. Чи ж може бути зворушливіша хвилина, коли зустрічаємо рідну бабуню, якої ніколи в житті ви не бачили, а яка писала й тужила за своєю внучкою? Вона не бачила свого сина тридцять років, а ось тут обіймає й цілує його дочку!

Цю картину привітання носитимете у серці вічно і вона повсякчасно стоятиме перед вашими очами.

Зустріч радісна, але прощання дуже боляче, бо залишаєте рідну бабуню, що завинена в хустці плаче невтішна і крізь сльози дивиться, як ви від'їжджаєте назад до безжурної Канади...

Пл. уч. Марійка Кобзан
Гурток "Барвінок" 14 Кур. ім. О. Кобилянської
Ст. Кетерінс

Софійський заповідник.

ЩО ОЗНАЧАЮТЬ ЦІ ВИСЛОВИ?

1. Потьомкінські села.
2. Трощити списи.
3. Ложка дьогтю в бочці меду.
4. Не все котові м'ясниці.
5. Ласкавими очима і гадюк чарують.
6. Петро нарешті укоськав Івана і той не став здіймати бучі.

У ЯКОМУ ЗНАЧЕННІ ВЖИВАЮТЬ ЦИХ СЛІВ?

(Напишіть речення з цими словами)

1. Боян
2. Ілля Муромець
3. Марко Проклятий
4. Перун
5. Яничари
6. Піонер

Просимо надсилати відповіді до Редакції. Найкращі з них помістимо в "Юнаку". Добре також використати поміщені вгорі запитання на сходинах для перевірки знання українознавства.

ГОТУЄМОСЬ ДО 3-ьої ПЛАСТОВОЇ ПРОБИ

Культ Богоматері

Все упованіє моє
На Тебе, мій пресвітлий раю,
На милосердіє Твоє,
Все упованіє моє
На Тебе, Мати, возлагаю...

Тарас Шевченко

Вже від зарання нашої християнської історії позначувалося серед українського народу особливе пошанування Богородиці. Виявлялося воно в усіх галузях буття народу: в історії, літературі, мистецтві, музиці, побуті тощо, залишаючи по собі багаті пам'ятки народньої творчости та доказ глибокої віри й пошани до нашої небесної Покровительки.

На місці давніх поганських ідолів ставали прегарні християнські храми, здебільша віддані під опіку Батері Божої. Від цього й назви церков, як церква Різдва Богородиці, Покровська, Благовіщенська, Успенська тощо.

У якій великій пошані в нашого народу та його провідників була Мати Божа, вказує героїчний епос з 12 століття "Слово о полку Ігоревім", що є одною з найкращих та найцінніших літературних пам'яток нашого древнього минулого. Незнаний автор описує нещасний похід кн. Ігоря Святославича на половців 1158 року, його неволю, втечу та поворот на рідну землю. Вдячний за щасливу путь, князь ступає перш за все до храму Божого, до церкви св. Богородиці Пирогощі, щоб подякувати за поміч та ласки. "Ігор їдеть по Боричеву к святій Богородиці Пирогощей..."

У великій пошані народу була теж чудотворна ікона Богоматері у Вишгороді. 1169 року Андрій Боголюбський, руйнуючи Київ, забрав Вишгородську ікону й перевіз її до Суздаля у Московщину.

В Галичині славилася в тих часах чудотворна ікона Богоматері у Звенигороді.

Занепад княжої держави та довгі роки турецько-татарського лихоліття ще більш поглибили в народі віру й культ Богоматері. В хвилинах горя, розлуки, неволі, гаряча молитва до Пречистої Діви додавала бранцям-невільникам віри та сили перетривати все лихо. На турецьких ґалерах, серед мук і кривавого поту, неслися з уст прикованих каторжників пісні-молитви до Богоматері, сповнені надією на Її поміч. І як часто поміч приходила!

З бурхливих українських степів вставала нова наша історична доба — буйна козаччина. З прапорами Богородиці йшли одчайдушні запорожці в далекі походи, добувати волю й славу рідній землі. На січовому майдані пишалася прегарна козацька церква св. Покрови. Понеслися степами чудові козацькі думи, повні краси, глибини, сили й поезії. Хто не знає незрівняної пісні про Почаївську Божу Матір, що чудом врятувала манастир від турецької облоги, завертаючи кулі бусурманів. Цей манастир славився, крім чудотворної ікони, теж виригою стопою Богородиці на скелі. Вода з цієї стопи лікувала різні недуги, так що слава про Почаїв неслася скрізь по Україні.

Серед нерівної кривавої боротьби догоряла козацька слава і народ наш вступив у безодню тяжкої та довголітньої неволі неситих, дарма що християнських, сусідів Польщі й Московщини. Останки запорожців несли з собою на далеке й довге вигнання великий скарб — улюблену ікону св. Покрови, щоб була їм прибіжищем та опорою на чужині.

Роки політичної неволі, сповнені горем та кріпацьким кривавим потом, зродили нову

епоху, добу духового відродження. Заговорило перо — ще голосніше як меч — у талановитих руках наших пробудителів і виллялася рідним словом на папір і на сумління кривдників ціла наша свята правда.

Найкращі перлини нового нашого відродження звернені й до Богоматері. Чи то Шевченкова Марія "Святая праведная мати", чи Федьковичева Пречиста Діва, чи Стефаникова ґаздиня Мати Божа, чи Тичинина Скорбна Мати — всі вони виринали десь з глибини української душі величнім гимном.

Від сивої давнини, сповненої переказами, леґендами, піснями, апокрифами, казками, ба навіть назвами рослин (Ручка Матері Божої), мандрує постать Богородиці по "муках" нашої історії й побуту, аж по захитане й розгублене сьогодні, як нерозривна частина нашої української християнської духовости, а образ Її серед нашого народу незмінний, дорогий, святий, цілющий.

Ст. пл. Ірина Мостович

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖІ

Теодосія Волошина

Astro Travel Service

2198 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO

Telephone: 766-1118 & 766-1119

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідні з України та інших країн Східньої Европи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусові лінії світу.
- Нотаріяльно завірює всі потрібні документи.

ЗОЛОТИСТА ОСІНЬ

(Для вокального ансамблю або квартету)

Слова: Тамара Коломієць
Музика: Володимир Костенко

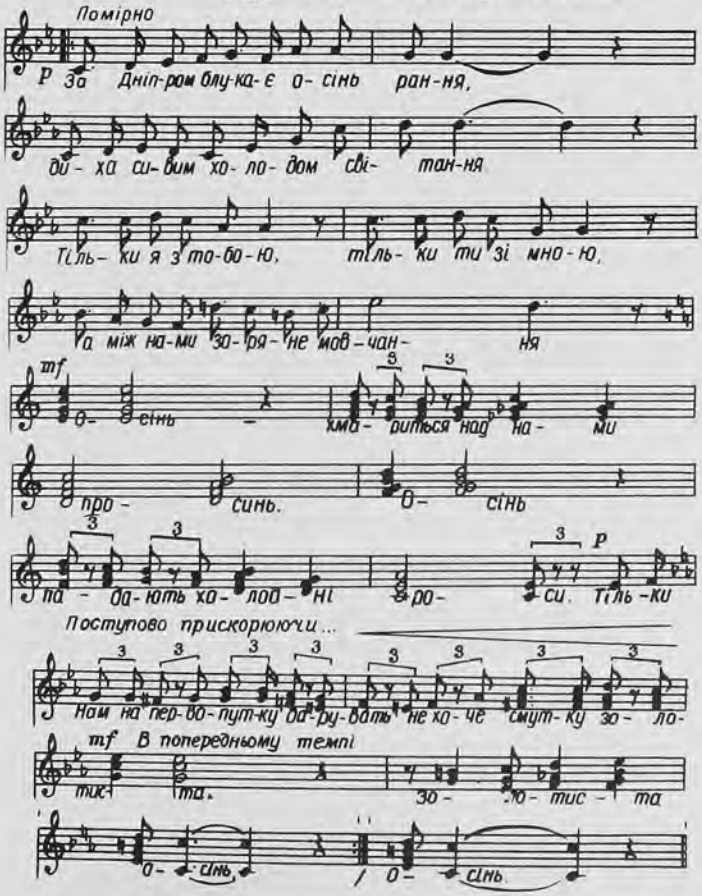

За Дніпром блукає осінь рання,
Диха сивим холодом світання,
Тільки я з тобою,
Тільки ти зі мною,
А між нами — зоряне мовчання.

(Приспів)

Осінь —
Хмариться над нами просинь.
Осінь —
Падають холодні роси.
Тільки нам на первопутку
Дарувать не хоче смутку.
Золотиста осінь.

(2 рази)

На Дніпрі затих веселий клекіт,
В хмарнім небі журяться лелеки.
Тільки я з тобою,
Тільки ти зі мною,
А між нами — щастя недалеке.

(Приспів)

Устає за кругами світання,
Подих вітру тихий, як зідхання.
Тільки я з тобою,
Тільки ти зі мною,
А між нами — трепетне кохання.

(Приспів)

ФОТО-РЕПОРТЕР ПИТАЄ

Запит поставлений юнакам і юначкам в Буенос-Айресі, Арґентіна:

Які враження залишились у Вас у зв'язку з посвяченням пам'ятника Т. Шевченкові в Буенос-Айресі?

Пл. розв. Оксана БУГАЙ, 16 років, гурток "Соняшники", курінь УПЮ-ок ім. Лесі Українки:

Монумент Тараса Шевченка є дороговказом українського народу. Своєю величчю прикрасив чудове місце парків "Трес де Фебреро". Пам'ятник є гордістю не тільки українців в Арґентіні, але всіх українців у вільному світі. Для чужинців — він є доказом існування українського народу, який бореться за свою незалежність.

Пам'ятник віддзеркалює український народ і його культуру, яку гідно репрезентує Тарас Шевченко — наш найбільший поет. У ньому кипить гаряча кров наших предків і чути гомін народніх пісень.

Пл. учасн. Роман ДАНИЛИШИН — 14 років, гурток "Соколи", курінь УПЮ-ів ім. Святослава Завойовника.

Відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові в Буенос-Айресі залишило мені незабутні враження, бо це була одна з найбільших наших маніфестацій, які мені доводилося бачити, та як пластунові брати в ній участь. Пам'ятник Шевченка має гарний та величавий вигляд, а головне — він є у відповідній дільниці столичного парку, де є кілька пам'ятників визначних історичних постатей, а це збільшує його велич та значення. Зустрічі з численними делеґаціями поодиноких наших поселень залишили серед молоді та всієї нашої громади велике духове піднесення, як вияв нашої національної єдности в пошані безсмертному Кобзареві українського народу.

Пл. розв. Ліля ЛЕХ, 17 років, гурток "Фіялки", курінь УПЮ-ок ім. Лесі Українки.

Якийсь час перед відкриттям пам'ятника Т. Шевченкові думала я, що "в єдності сила", що завдяки тій одності, спільній мрії та праці наші прямування сповняться. Коли з великим ентузіязмом ми відкрили пам'ятник, думала я про **духову красу** нашого народу, який завжди живе надією на свободу та плекає загальнолюдський ідеал справедливої повної людини, і про красу нашої культури та нашої країни. Але щоб оборонити ту красу і щоб здійснити ці наші ідеали в житті і щоб переконати світ у рації нашого існування, треба сили.

А тепер, коли вже святкування та зустрічі закінчилися, думаю про волю нашого краю, про **волю**, яка буде наслідком тільки нашої спільної праці, єдности та зрілости. Тільки вони дадуть нам динамічну силу побороти всі труднощі.

Пл. розв. Юрко ФЕДИШИН, 16 років, гурток "Кажани", курінь УПЮ-ів ім. Святослава Завойовника.

Посвячення пам'ятника Т. Шевченкові в Арґентіні є одною з найбільших праць, що їх виконали українці, які живуть на землі Сан-Мартіна. Пам'ятник був нагодою для познайомленняся з нашими братами з інших країн, які були присутні, щоб разом з нами відсвяткувати таку велику подію.

Ми мали нагоду пізнати їхні крайові звичаї та як вони працюють над осягненням тієї самої мети, яку маємо і ми тут — визволення нашої України.

Я певний, що вони набралися про нас такого самого доброго враження, як і ми про них.

В ТОРОНТІ, В НЬЮ ЙОРКУ — ПЕРЕПЛАТА ЮНАКА В ПЛАСТОВІЙ КРАМНИЦІ — ПЛАЙ МОЛОДЕ ЖИТТЯ

Проти надії сподіватись...

Її лице посіріло. Підперта подушками вона виглядала маленька, немов лялька. Її колись жваві, блискучі очі погасли. Дивившись на неї, тяжко б повірити, що вона ще молода...

Роман довго дивився на неї. Чи це направду його Маруся? Чи це йому може тільки сниться і він зараз прокинеться і все буде так, як колись було? Ні — це не сон... А вона колись була повна життя! Навіть в найгірших хвилинах усмішка осяювала її лице і робила навіть найтяжчі хвилини ясними.

Де поділися їхні мрії? Хата за містом, повна дитячого сміху, подорож по світі, радість.. Невже ж життя може бути таке жорстоке?

Все це нещастя почалося одного листопадового дня. Пішли вони обидвоє, раді, без турбот, на прогулянку в гори, оглядаючи красу осінньої природи. Краса манила їх і вони навіть не завважили, що розмовляли з нею. Осягнувши вершин, Марусі не стало повітря. Це не було для неї типове, бо нелегко вона стомлювалася. Після короткого відпочинку вирішили вертатися додому. Прийшовши до хати, Маруся втомлена впала на ліжко і зразу заснула.

Її усмішки стали рідшими. Здавалося, що вона стала іншою людиною. Уся її істота змінилася, стала нервовою і часто без причини вибухала. Після довгого переконування Романа вона пішла до лікаря.

Вернувшись додому, Маруся мовчки зняла плащ і положилася на ліжко, пильно вдивляючись у стелю, немов там була подана розв'язка її дальшого буття.

Незабаром вони довідалися, що Маруся має страшну, смертельну недугу. А одначе Маруся не попала в розпуку. Вона була певна, що вилікується. Вона вірила, що таке чудо станеться. З поміччю лікарів вона пробувала все можливе, але на кожнім кроці вони стрічалися з невдачею.

Мандрування від шпиталя до шпиталя за кожним разом віддаляло і зменшувало надію на краще. Та після певних заходів лікарів, здавалося, що Маруся помалу повернеться до здоров'я. З надією на краще завтра, Маруся йшла назустріч останній операції, що мала вирішити її долю. Обидвоє знову почали снувати ніжні мрії про спільне майбутнє, бо інакше й не може бути! Жити! Жити і творити! Жити і радіти, сміятись!..

Вже якийсь час Маруся не могла нічого робити сама для себе. Роман мусів у всім їй помагати. Нелегко було йому про все подбати і зробити, але любов до Марусі додавала йому сили. Маруся це бачила. І у своїм фізично ослабленім тілі ще більше зміцніла надія і мрія, що вона знову буде колись все це робити без Романової помочі. І ці почуття додали їй душевної сили й віри, що вона видужає.

Надійшов рішальний день. Операція тривала дуже довго. Роман чекав на вислід. Після операції лікар позволив Романові відвідати Марусю, але вона була така слаба, що й очей не розплющувала. Він тримав її слабу руку, немов цей дотик рук рішав про затримання її на цім світі. Тільки тоді, як ти щось губиш, починаєш собі усвідомляти, яку вартість воно для тебе має...

Маруся прийшла до свідомости. Їхня радість була безконечна... Їхні очі говорили про почуття, що їх в'язали. Не думали вони, що життя може змінитися.

Маруся помалу стала приходити до сил. Любов до Романа й до життя робили її міцнішою з дня на день.

За деякий час Маруся вернулася додому. Її ліжко було коло вікна. Вона виглядала крізь нього й бажала, о Боже, як вона собі бажала вибігти надвір, у природу! Вона почувалася, немов та пташка у клітці, що не заспіває, аж поки не буде на волі.

Час від часу Роман виносив її надвір і вона з жадобою дивилася на світ, який вже не був її... Їй кортіло знову вибігти в гори і відчути запах ялиці, високої, стрункої ялиці... Почути її тиху розмову з вітром... Почути жартівливе перекликування пташок... Все це було таке чудове, соняшне, що Марусі направду здавалося, що й вона міцніє. Та то була тільки віра та надія в життя.

Дні минали. Стан здоров'я не мінявся. Роман завважив, що Маруся тратить надію, а цього він не хотів. Він знав, що навіть там, де надії вже нема, надія мусить бути, бо без неї життя немає. І тому він усяким способом намагався Марусю розвеселити.

Одного разу Роман сів коло Марусі на ліжку. Маруся пробувала говорити. Вона примусила його їй обіцяти, що він не допустить, щоб пам'ять про неї була для нього вічною тінню. Вона просила, щоб він жив своїм власним, повним життям, не потапаючи в минулім. Її голос

ставав тихішим. "Боже, допоможи мені втримати її на цім світі!.. Без неї життя буде порожнім, без неї сонце не буде сонцем!.."

Вечірній захід сонця забрав усміхнену Марусю. Роман ніжним поцілунком покрив холодну руку любої подруги...

Надворі потемніло. Роман накинув плаща і вийшов надвір. Ніч була темна і перші сніжинки тихесенько, тихесенько покривали землю, немов пробували йому не переривати ланцюг болючих споминів... Ніби вони знали, що його серце повне розпуки.

Довго він ішов... Під його ногами тихесенько скрипів свіжий сніг...

Роман підняв очі до неба і ніжно прошепотів:

— Марусі подобався б цей сніг, вона все його любила!

Пл. розв. Людмила Канюга
Нью-Йорк

(Допис нагороджений на 5-ому конкурсі дописів до "Юнака" 3-ім місцем у старшому юнацтві).

***

Раз-попри-раз ніженьки підкладає,
Під себе кладе і знов розпихає.
Тіло поморщує, не раз закладає;
Головкою махає, мовби танок укладає.

Раз-попри-раз по листочку повзе,
Сам не знає, куди він іде.
Перед собою не бачить
Те, що за ним вже мине.

Від дощу він сховавсь,
Під листочок зайде.
До сонця провадить
І догори він іде.

Раз-попри-раз хробачок повзе,
Тіло поморщує —
До сонця він іде.

Пл. вірлиця Ксеня Одежинська

І Я ТЕЖ, КСЕНЮ!

Інакший час,
Інакші люди,
А спомини чомусь такі самі.

Ті перші дні поволі проминули...
Та все було гаразд
Тоді, коли плаєм верталися безжурно.
Якось зустрів любов в твоїх очах.

Ішли ми далі — а я мовчав;
Тоді роз'яснював про волю і самітність,
Та все губилося в ґранітних скелях довкруги.

Тоді ми переплели пальці,
Немов собі лиш помогти...
Та відтоді усе змінилось.

Ті зустрічі вночі;
Твоє глибоке зрозуміння;
І ватра вже не та сама,
Бо відтепер я бачу — та навіть трошки розумію.

І той рівчак не ділить, — а прямує.
Та стежка є лише одна.
Якщо ти спотикнулась — не думаєш також мені є важко?

Лише тепер ми ділимось журбою.

Та це мабуть усе, що щось значить у житті людини

Дружба та зрозуміння
Коли — та що — та найважніше: як?

Старший Пластун, Вінніпеґ
«На спомин»

ПРИ ВАТРІ

Іскорки злітали,
Падали до ніг,
Довкруги зливались
Жарти, співи, сміх.

Іскорки маленькі
Вітер розсипав,
Приспаному серцю
Спомин малював,

Мов іскорка сіяла
Раз любов моя,
Блукаючи погасла,
Тебе не знайшла.

Іскорки злітали,
Сипались до ніг,
Ранив мої думи
Молодечий сміх.

Аруня
1971.

Я виступаю з Пласту... це не для всіх!

Вже від якогось часу я думала виписатися з Пласту. Час найвищий, щоб я підійшла до телефону і повідомила подругу про своє рішення.

Може скажу їй, що тепер я дуже зайнята, що не можу дати собі ради... Але зайнята чим? Вже, як виступлю з Пласту, не зможу брати участи в таборах, не зможу складати проб, чи іспитів вмілости. Не зможу брати участи в продажу чоколяд, чи в пластовому пікніку, чи в ляльковому театрі... Навіть не зможу дописувати до нашої гурткової газетки...

Згадаю подрузі, що я нуджуся в Пласті, що, на мою думку, є кращі і цікавіші зайняття.

Згадаю, що я в Пласті вже сім літ, а це довгий шмат часу! Але, що є краще, як моя перша гурткова прогулька? Ми всі пройшли п'ять миль, а я своїх ніг не чула! Ми розбили п'ять "канадок", щоб переночувати серед шуму лісу і між ракунами. Пригадую собі, що тієї ночі дощ падав і як Зірка й я пробудилися, ми завважили, що наша "канадка" не була добре натягнена і під час ночі на нас впала...

Я не тільки їздила на прогульки і Свята Весни. Два роки тому, керівник "Сакс-Фіфт Авеню" в Мелборні, запросив наш гурток на різдвяний фестивал і навіть просив репортерів місцевої газети, щоб його зфотографували між нами та нашими сердаками. Того самого року подруга нам показувала, як давати штучний віддих з уст-до-уст на одній ляльці, що вона змайструвала.

Де є телефон подруги? Може, як я наберу число, почую награний голос: "Таке число було вилучене і ми не маємо нового числа..."

О так, наш гурток брав участь у показі моди. Я собі пошила спідницю по кількох місяцях труду і поту чола, але замок не був пришитий на правильному місці і моя мама попорола цілу спідницю 15 хвилин до показу. Ох, яка я була сердита!

Пригадую, як подруга мене "запакувала" у велику пачку-дарунок, бо моя мама була гуртковою мамою, а ми тоді святкували "гуртковий день мами". Ми всі обдарували наших мамів власноручнозробленими дарунками, співали, і навіть з мамами проводили різні ігри.

Ні! В Пласті немає цікавих зайнять! Ми мали навчитися історії Пласту, а це тяжка й суха тема. Подруга видумала гру на цю тему. Ми грали в карти, де були розмальовані символи: ватра — 1911 рік: заснування Пласту, колодка — 1930 рік: влада сконфіскувала все майно, закрила журнали, домівки були запечатані та багато пластових провідників виарештували... Ми всі до сьогодні пам'ятаємо історію Пласту... Я так гарно забавилася!

Пора рішити! Задзвоню до подруги — 763-5581... Телефон дзвонить!

— "Добрий день! Чи можна попросити подругу Любу до телефону?"

— "Так, прошу зачекати хвилинку".

— "Подруго, це Ляриса. Я хочу... виписатися з Пласту!"

— "Прикро мені це від Тебе чути, Лярисо. Чи є в Тебе якась добра причина?"

— "Я вже не зацікавлена... я не хочу... марнувати час..."

— "Добре, Лярисо. Дякую за повідомлення. Бувай здорова!"

Вже мені легше. Я вже офіційно виступила з Пласту. Але ми мали заплановану гурткову прогулянку на велосипедах наступного тижня... А в серпні відсвяткуємо ЮМПЗ...

Біжу до телефону і набираю число телефону подруги. Зайнято!!! Може подруга говорить зі зв'язковою про моє рішення. Набираю число вдруге, і втретє... Нарешті!

— "Гало?"

— "Подруго, це знову Ляриса. Я рішила далі продовжувати своє пластування. Прошу мене не викресляти з гуртка".

— "Радію з Твого рішення, Лярисо, але що..."

Я не позволила подрузі докінчити...

— "Дякую, подруго. Скоб! До побачення!"

Цікава я знати, що подруга Люба собі подумала.

Пе-Ро

Як я зацікавилася рухом спротиву в Україні?

Одної неділі цього року приїхав до Філядельфії п. ред. О. Зінкевич з Балтимору. З чим приїхав? З доповіддю. На яку тему? На тему спротиву й арештів в Україні.

Тому що демонстрації та інші "радикальні" речі мене цікавлять і тому що мене все мучило, що українці дуже часто себе знаходять у такому становищі, що інші народи мають над ними верх, тобто — крутять ними (наприклад: москалі — пани на українській землі), я вирішила піти послухати ідей старшої від мене людини на тему нам тепер усім відому.

Доповідь відбулась у "Тризубі", і щойно почалася, як ми з мамою ввійшли до залі. Постановила собі, що від самого початку буду уважно слухати й усю свою увагу скупчу на тім, про що йтиме мова.

На доповіді не було багато молоді. Це мене вразило, коли опинилася в залі. У моїх очах заля виглядала майже порожною, хоч насправді була повна людей. Не було чути знайомого шелесту та енергійного шепоту. Лунали лишень голоси дорослих і старців. Крісло за кріслом, ряд за рядом сиділи люди не з нашого покоління. Ще досі бачу їхні голови — деякі ще темні, молодечі, а більшість посивілі. Щоправда, де-не-де сиділа та молодь, яка все приходить. Я відразу пізнала їхні обличчя (а сама чулася як старша особа, якій приємно побачити молодих на таких для дорослих доповідях).

Євген Сверстюк

Михайло Осадчий

Нічого, можливо, що ця доповідь не була досить оголошена, оправдувала я свої переживання сама перед собою.

Сіла і з не малим зусиллям звернула увагу від власних думок на те, що відбувалося. Незабаром цілий мій мозок (ба, навіть душа) вбирали все, що говорено. А того було багато...

Я чула різні питання, відповіді й думки на такі теми: Чому відбуваються арешти в Україні, чому протестують там проти московщення (що його з цілої сили москалі накидають народові), чому ми, українці, що живемо на вільній землі, повинні цікавитися подіями та знати найдокладніше про все, що відбувається на нашій батьківщині? А тепер: що робити? Як поводитися та як подати до відома іншим народам та звернути їхню увагу на те, що в Україні діється? Як ми спільно, як народ, можемо діяти, щоб добитися від чужинців підтримки та помочі?

Одну ж (для мене дуже важливу річ) я ніколи не забуду. Ця ідея мене підтримує на дусі, з'єднує ще сильніше мене з нашим народом, а саме — що самі ті, кого переслідують, не піддаються. Вони борються, бунтуються, хоч знають, що їх за це чекає. Чи це не досить, дорогі друзі, щоб піддати і вам заохоти й сили боронити тих, хто в Україні за вас відробляє роботу!

Після доповіді я була свідком багатьох запитань старших громадян, які сумнівалися, чи ми багато зможемо помогти тим в Україні. Та думка доповідача була позитивна:

— "Певно, що ми можемо допомогти. Москалі хочуть, щоб ми сиділи тихо й нічого їм перешкоджали. Демонстрації — дуже важливі, бо псують російську репутацію в очах інших країн світу".

Наприклад, у Вашінгтоні цієї весни відбулася одна з багатьох демонстрацій. Студенти роздавали летючки під якимсь головним будинком. "Бізнес" ішов у них добре, летючки

Ірина Стасів

Стефанія Шабатура

скоро розходилися. Аж до групи підступило кількох чоловіків та почали говорити:

— "Чого ж ви роздаєте летючки? В Україні нічого не діється злого, нікого там не арештують!"

— "Ідіть додому й не витрачайте стільки часу на дурниці, — не варто!"

Хто ж були ті люди? Звідкіля вони прийшли? (Здається, з російського павільйону). Що вони хотіли осягнути? Подумайте, відповіді не тяжко найти.

Хотіла була спитати ред. О. Зінкевича: Що має робити молодь, щоб якнайбільше допомогти?

Вийшло так, що неможливо було спитати, отже вирішила піти до нього, як уже скінчиться. З нашої розмови виявилося, що найважливіше робити дві речі:

1. Демонстрації — треба їх добре організувати і масово, щоб на себе привернути увагу.

2. Збирати підписи.

У той час пущено різні петиції, що їх підписують і висилають до Об'єднаних Націй і до президента Ніксона. Щоправда, найбільше посилали до президента перед його виїздом до СССР. Що робити тепер? У школі я говорила з активною учителькою-жидівкою (вона підписала мені петицію), яка порадила писати короткі нотатки та листи до президента Ніксона, висловлюючи незадоволення про ставлення москалів до українців на Україні. Ніколи не запізно.

Незабаром одержала я петиції. Тож роздала їх усім товаришкам, хто їх хотів, і ми всі разом збирали підписи. (Петиції висилали до президента Ніксона й до генерального секретаря Об'єднаних Націй).

Ніколи не забуду, як то все виглядало: підходила я до товаришок (наша школа тільки для дівчат), пробувала їм пояснити. Скільки разів мене питали: "Чи 'Юкраініан' це релігія чи національність?.."

Я раджу всім молодим подругам і друзям, які хочуть якось допомогти своїм братам за залізною заслоною, поцікавитися всіма томами "Українського вісника" та іншою "захалявною" літературою, що різними дорогами дісталась у вільний світ і тут перевидана.

Звідти дістанете правдивий образ того, що тепер діється в Україні. Тоді вже самі будете знати, чи збирати підписи на протестаційні петиції та інформувати чужинців про стан в Україні.

А якщо ви не "певні", чи ви маєте щось робити або ні, чи, якщо ви у категорії пацифістів і тому не вважаєте, що демонстрації потрібні тощо (а таких я знаю), тоді прилучіться думками до тих, хто тепер сидить в тюрмі чи в таборі. Цікаво мені, як би ви довго там висиділи, якщо б ви знали, що всі вас покинули та що ви зовсім самі? А вони мучаться і не піддаються, бо вірять, що десь за широким океаном ми піддержуємо їх думками та своїми вчинками й таким чином також боремося побіч них.

Пл. розв. Наталка Турчинюк

ЖОВТЕНЬ — ЦЕ МІСЯЦЬ ПЛАСТОВОЇ ПРЕСИ!

● Закликаємо всіх пластунок і пластунів з нагоди жовтня — місяця пластової преси **дати підтримку нашим пластовим виданням і активно взяти участь у підготовці матеріялів** для поміщення у наших пластових журналах!

● Зокрема закликаємо всіх з нагоди жовтня — місяця пластової преси **дати матеріяльну підтримку для наших пластових журналів:** "Готуйсь", "Юнак" і Пластовий Шлях", а саме:

1. вирівняймо залеглі передплати за пластові журнали;

2. зорганізуймо особливу збірку на пресфонд пластових журналів;

3. влаштуймо в жовтні, в місяці пластової преси, на терені кожної пластової станиці відповідну імпрезу, щоб спопуляризувати пластові журнали та придбати додаткові фонди на ведення пластової видавничої діяльности;

4. стараймося придбати для пластових журналів нових передплатників з-поміж тих, що до Пласту не належать!

● Докажімо ділом, що **ми розуміємо важливість пластових журналів** у нашій пластовій діяльності і що дійсно уважаємо **наші пластові журнали найкращою запорукою єдности нашого Пласту!**

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО у США має на складі:

◆ пластові **однострої** ◆ пластові **відзнаки** до однострої і таборовий виряд ◆ пластову літературу ◆ і т. п.

MOLODE ZYTTIA, Inc.
302 E. — 9th St.,
New York 3, N.Y., USA

СВЯТО ВЕСНИ В РИМІ

Неділя. Римська Пластова Група взяла участь в Архиєрейській Св. Літургії, яку правив Блаженніший Кир Йосиф в українській парафіяльній церкві Свв. Сергія і Вакха. Перше Св. Причастя прийняв наш новак з Чікаго — Василь Маркусь.

Спільний сніданок. Василько сидів на почесному місці, біля Блаженнішого.

Перед полуднем старші пластуни поїхали старинною вулицею Аппія Антіка в напрямі до Студіону (манастир ОО. Студитів). Забриніли струни ґітари (Бориса Лончини з Дітройту) і залунав веселий спів...

Заїхали. Чекав уже о. Любомир Гузар (із "Союзівки") і ми вирушили в мандри на гору "Монте Саво". Юрко Клюфас (з Торонта) пропонує: "Голосуймо, — чи підемо певною дорогою, чи ризиковною?" Борис: "Голосуй, але ми йдемо таки ризиковною!" Пішли. Провід перебрав Ігор Клюфас (з Торонта). Пігнав у ліс. Драпаємося вгору. Наслідуємо звуки тварин. Так тримаємо контакт. Раптом Юрко: "Ігоре, де ти?" Борис (жартом): "Він надолині".

В церкві Св. Сергія і Вакха — з-ліва Блаж. Кир Йосиф, новак В. Маркусь, диякон Філотей (студит).

При ватрі... з-ліва: ст. пл. А. Мадай, ст. пл. Ю. Клюфас, новак В. Маркусь, пл. сен. Оля делля Кава з дітьми.

На прогулянці... з-ліва: ст. пл. А. Мадай, І. Клюфас, Ю. Клюфас, Б. Лончина, Д. Сімків, Т. Лончина та пл. сен. о. Л. Гузар, ЧК.

Перескочили пліт. Ми знову на дорозі. Перед нами напис — "плати 200 (лір)". Не досить, що ми так мучимося, а ще кажуть платити ! Витягнув отець 1,500 лір, але показалося, що це було тільки для авт!

Далі маршуємо — тепер стародавньою неронською вулицею "Сакра" аж на сам верх. Чудовий краєвид! Вдолині два озера (Альбано і Немі), далі Кастельґандольфо (папська літня резиденція), перед нами Студіон, а направо — Ґроттаферрата (грецький манастир).

Відпочиваємо. Граємо "цимбрагая". Це гра копаного й "пул"... монетами (для двох). Треба: 3 монети (один менший — це "кю"), 2 брамки, 2 олівці і стіл. Монети ставити треба в лінії на середині (менший між двома великими). Олівцем вдарити меншу ("кю") об свою велику монету, ціляючи на ґоль. Не можна противника вдарити своєю монетою або збити поза стіл. Кара: противник може 2 рази пробувати, не тільки раз. Виграє той, хто здобув найбільше ґолів.

Повертаємося. Наділ швидше, але тяжче, доводиться йти. Треба ввесь час "гамувати"! Подорозі збираємо подарунки для Василька. Ідемо "гусаком". Граємо "ланцюгову реакцію": що зробить перший, наступні наслідують. Махає до авт, — ми також, — один по одному! Кланяється їм, і ми теж!

Спішимося до Студіону на ватру, де вже чекають на нас сеньйорат і новацтво.

Василько запалив ватру. Опісля старші пластуни його "обдарували": пластовою палицею, щоб охочий був до мандрівки, подертим черевиком — щоб, як підросте, докупив другий і з нами пішов у мандри, букет диких квітів, щоб любив природу, будячок — на знак "Лісових Чортів" (було їх 2) і ще дістане світлину на пам'ятку.

Точка "патефон". Співали пісню "Ой, на горі", нормальним темпом, потім сповільненим, а на кінець прискореним.

Далі, — Василько розповідав, як то він їздив до Ґроттаферрата й купив "ключ" св. Петра та що в тому ключі є світлини римських церков. Він так захопився своєю розповіддю, що почав бігати, раптом пристав і крутив ключем об землю. Я підбіг до нього, вхопив землю і пробував відкрити скарб. Не йде. Василько

помагає. Далі ані руш! Кличе сестричку Устю, потім Таїсу. Прибігають і інші. Але, щойно маленька дівчинка як потягнула, — земля відкрилася! Шукаємо-шукаємо скарби. Раптом щось почало рухатися і всі повтікали з криком. А як повернулися — побачили, що це комар!!! І линула пісня про комара.

Згодом ми смажили ковбаски на патичках і вечеряли при ватрі.

Далі Юрко розповідав про КПЗ'їзд у Мюнхені, де нашу Пластову Групу офійційно загверджено.

Заспівали ми ще коломийки, підписалися в хроніці та стали в коло довкруги ватри на "пластове добраніч". Свято весни, пісні й природи зближилося до кінця...

Ст. пл. Тарас Р. Лончина, ПБ
Провідник Пл. Групи

„Стежки Культури" в Римі

Найбільший літак у світі "Боінг 747" піднісся вгору. Люди, хати, дерева та навіть хмародери перетворилися в маленькі крапки. Незадовго кілька верств пухких хмар заслонили землю від людських очей. Через вікно було видно дуже ясне синє небо. Дивно було дивитись згори вниз на хмари, а не навпаки. Довший час океан простягався під нами, аж нагло показалася земля і стрімкі верхів'я срібно-сивих Альп. Вид захоплюючий. Але в очах 20 дівчат світились інші мрії.

Скільки з нас думали та мріяли про те, щоб колись відвідати "Вічне місто" — Рим. Напевно ніхто з нас не подумав, що поїдемо туди з пластовою групою, щоб відбути табір "Стежки культури ч. 5" та щоб взяти участь у курсах при Українському католицькому університеті. І мрії не підвели...

Рим

***

25. 7. 1972 р. — 8 год. Багатою китицею польових квітів вітали нас наш Начальний Пластун пл. сен. Ю. Старосольський і професор-викладач в УКУ І. Соневицький.

Автобусом в'їхали до Риму. Місто залите яснозолотим світлом уранішнього сонця. Авта вже шнуркували вулицями та "гавкали" на людей. Вулиці вузькі, часто кручені. На вулицях чути нестриману, бадьору італійську мову. Ми їхали та не знали, куди й на що дивитися. По одному боці — величезний, округлий велетень — Колізей. По другому — ґраціозні колони та старі руїни ще з поганських часів. Тут і там впізнавали якусь нам відому церкву: св. Марія Маджоре, св. Іван Латиранський, св. Павло... Ватикан.

Всюди грайливо бризкали водограї, а з-під води виглядали обличчя мітологічних постатей: божків, мавок, сатирів...

***

У наступних трьох тижнях ми відкрили багато цікавих, нових стежок у Римі. Кожна хвилина нашої подорожі, кожне враження та переживання — це камінчик у мозаїці наших споминів. Згадаємо колись:

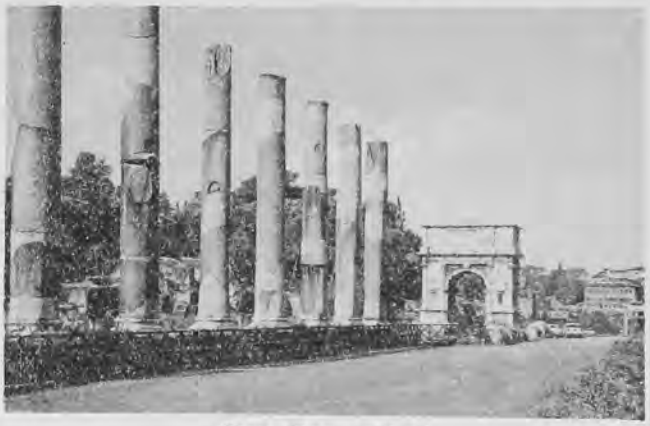

Вежа Тита в Римі

славну Сікстинську каплицю, де розмальоване склепіння мистця Мікель-Анджела творить монумент не тільки для Бога, але також для Людини.

Ватикан, де неописна краса й велич найбільшого храму Божого у світі залишає людину без слів.

Ватиканський музей, де є безліч безцінних пам'яток римської культури.

Імпозантна папська фортеця — "Замок

"Стежки Культури" в Римі — учасниці

Замок св. Янгола — Рим

св. Ангела", де мури, 16 стіп завширшки, колись берегли папів від ворогів.

"Вілла Боргезе", де розкішний парк оточує музей (колишню віллу) образотворчого мистецтва.

Катакомби — лябіринт вузьких, кам'яних, довгих проходів, де запах вогкости, а не кадила панує, щоб освятити тишу християн-мучеників.

***

Та не тільки Рим залишився в нашій пам'яті. Ми також мандрували до Тіволі, Фльоренції, Неаполю, Помпеї та Кастельґандольфо.

У Тіволі сотки водограїв виблискувалися в темряві італійської ночі.

Головний осередок ренесансового руху — Фльоренція — спокійно спочиває під синіми горами Апенінів. Фльоренція прославляється своїми ґалеріями, де є оригінальні праці Ботічеллі, Рафаеля, Мікель-Анджеля, Фра*) Анджеліко, Фра Бартоломео та інших.

На тлі вулканічної гори Везувія простягається місто — Помпеї. З рухливого, висококультурного міста залишилися лише порожні, напівзруйновані будинки із залишками кольорових фресок.

***

Оглядання Італії зайняло багато часу. Ми ж мали й інші зайняття. Зрання від 9-1 год. відбувалися літні курси в УКУ. Відомі українцям професори викладали нам предмети з різних ділянок українознавства: архітектуру, літературу, історію, демографію, агрономію, старослов'янські мови, музику, право, релігійне виховання та літургіку. Велична постать Його Блаженства Йосипа Сліпого додавала нам охоти та запалу до праці.

І пластове життя в нас розвивалося. Відбулися зустрічі з пластовим гуртком у Римі під проводом ст. пл. Тараса Лончини. В містечку Кастельґандольфо, у Студіоні, посілості отців Студитів, пластунки влаштували ватру і при цій нагоді відбулася "світова прем'єра" нової пісні п. н. "Ріками, ріками", що її написав Начальний Пластун сен. Ю. Старосольський. При ватрі ми всі переконалися, що в пісні й у пластовому дусі всі єднаються, незалежно з якої сторони світу вони походять.

***

15. 7. 1972. Вечір гарний, трохи холодно після відсвіжуючого дощу. Згідно з традицією кидаємо центи до "Фонтанни де Треві", щоб ще раз повернутися у чарівний Рим.

16. 7. 1972. Літак "747" знову несе гурт пластунок, але цим разом у них думки трохи інакші: пізнали "Вічне місто", з новими товаришками та друзями познайомились, повно вражень набрались — і чомусь вислів "Вені, віді, віці" дуже підхожий.

Ст. пл. Ірина Макарик

*) Монах.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

Українського Робітничого Союзу

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕДОВОЇ БРАТСЬКОЇ УСТАНОВИ УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ І АМЕРИЦІ.

Модерні — першої кляси — обезпеченеві поліси на життя; Допомога окалічілим і немічним членам; Стипендії і стипендійна допомога студіюючій молоді у вищих школах; Дитячі підприємства, таборування і Курси Українознавства; "Народна Воля", "Форум" журнал молоді в анрлійській мові і відпочинкова оселя "Верховина".

По ближчі інформації пишіть або телефонуйте до місцевих секретарів і організаторів УРСоюзу; до його головного організатора на Канаду Анатолія Білоцерківського на адресу: 490 Oka St., LaSalle, Quebec, Canada, Tel. (514) 366-1775 або до Головної Канцелярії УРСоюзу — 440 Wyoming Ave., Scranton, Pa., U.S.A. Tel. (717) 342-0937.

Різне та Цікаве

ІСТОРІЯ НАШИХ МЕБЛІВ

Улаштування хати меблями, які маємо для вигоди і краси в нашому помешканні, мають свою дуже давню історію.

Уже 3 тисячі років тому у стародавньому Єгипті були складані стільці, подібні до тих, що їх уживають тепер рибалки, мистці або туристи. Знаємо з творів грецьких письменників, що вживали вони стільців (дифрос), крісел зі спинкою (климсос), низькі столи (трапези), що мали округлу або квадратну форму і призначені були для складання порожнього посуду. Було ще у греків невелике ложе, вкрите яскравою пухнастою тканиною, на ньому було кілька кольорових подушок. На цьому ложі не спали, але лежали під час бенкетів, коли прислуга розносила гостям страви й напитки. Це бенкетове ложе багато пізніше стало ліжком.

Коли ж римляни завоювали Грецію, вони прийняли від греків спосіб життя враз з іншими здобутками грецької культури.

Тоді в Римі стали вживати кількох типів стола: для обіду, що його покривали скатертиною, допоміжний для запасу харчів і посуду та окремі для приношення жертв — жертовники.

У ці давні часи виготовляли меблі з ялини, дуба, кедра, майстрували їх без цвяхів і клею, яких ще тоді не виробляли. Усе трималося на клинах і шпичках. Перші столи були без ніжок на двох щитах.

Для сидіння, крім стільців, робили лави. Почесний гість сідав у крісло, що називалося катедра, що пізніше дало назву столові, при якому сиділи або стояли навчаючи вчителі.

Згодом римляни видумали ліжко дуже подібне до сучасного з металевою сіткою, на яку клали мішок із сіном або перину. Уживали тканин застелювати ліжка і накривати. Подушки набивали гусячим пухом.

Значно пізніше додумались таку скриню-ліжко поставити прямовісно, доробити полиці і це був праобраз шафи, а ще сотні літ пізніше приробили до таких шаф двері.

Цікаво, що в дуже давніх часах були меблі прикріплені до стін. Спостерігаємо це і тепер у найновіших влаштованнях мешкань, коли в них є вбудовані шафи, холодільні тощо.

До цього переліку перших меблів треба ще додати скрині з дерева, де переховували одяг, тканини або посуд. Ці скрині, як і інші меблі, прикрашувано вирізуваними узорами, залежно від того, скільки у кожного народу було почуття краси та до якого культурного рівня він піднявся.

(За книжкою **"Історія в нашому домі"** Ю. Я. Колісниченко, Г. Е. Фіналовський, Р. Ш., 1967).

ПРЕЦЛІ

Історія. Прецель перший раз появився 610 року, коли французький чи італійський (вже не певно котрий) монах виробив залишки з тіста, коли випікалося хліб, у формі дитячих рук, складених до молитви (на вхрест).

Ці "прецельки" він роздавав дітям, коли добре навчилися своєї молитви. Ці форми — залишки хліба скоро розповсюднились по інших країнах. Припускають, що до Америки їх привезено 1620 року.

Тверді прецлі. Спочатку всі прецлі були м'які. Одного дня пекар, що випікав печива, заснув і збудився, коли прецлі в рурі перепеклися і стали тверді та крихкі. Він хотів їх уже викинути, коли побачив, що його помічник "хрупає" прецель з замилуванням. Він почав і собі пробувати. Наступного дня він став випікати тверді прецлі, що стали такі дуже популярні в нинішній час.

Прецлі на вінчаннях. Від старовинних часів постав звичай у західних европейських країнах "бажати на прецель" під час весільних церемоній. Молодий та молода тягнули прецель, кожний у свій бік. Тому, кому відломався найбільший кусок, сповнилося бажання.

В одній шибі катедральної церкви ще до нині є розмальований символ "прецля", що був ознакою сполуки в подружжі двох високодостойних родин.

Модерні прецлі. Нині, коли відкрити коробку чи торбинку прецлів, вони такі свіжі та сухі неначе б щойно вийшли з пекарні. Зроблені з пшеничної муки, вони легкостравні. Їх можна споживати колинебудь і загально їх подають до всіляких напитків.

Переклала з англійської мови
ст. пл. Аруня Старух

ЦІКАВІ ЗАДАЧІ З ФІЗИКИ

1) Правила Кірхгофа для обрахування загального опору при послідовному і паралельному сполученні провідників (омічних опорів) знані:

для послідовного сполучення маємо

$R = R_1 + R_2 + \ldots + R_n$

рис. 1

а для паралельного маємо

$\frac{1}{R} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \ldots + \frac{1}{R_n}$

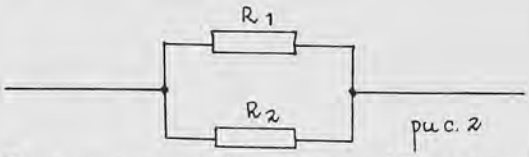

рис. 2

Визнач тепер опір ділянки АВ, якщо опір кожного з провідників зображених на рис. 3 дорівнює 1 ом.

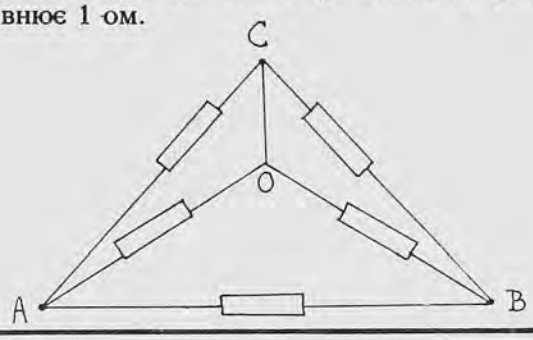

Розгадка:

Оскільки вітки АОВ і АСВ мають однакові опори, то потенціяли в точках О і С однакові, отже по вітці ОС струм не йде. Тому можна розкласти загальний опір на такі паралельно сполучені:

1. R_{AB} 2. R_{AOB} 3. R_{ACB} $\Rightarrow \frac{1}{R} = \frac{1}{R_{AB}} + \frac{1}{R_{AOB}} + \frac{1}{R_{ACB}}$

АОВ і АСВ складаються з двох послідовно сполучених опорів так, що вони дають по 2 ом.

Таким способом:

$$\frac{1}{R} = \frac{1}{1} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \Rightarrow R = 0.5 \text{ ом}$$

2) Знаний є закон рівномірного прямолінійного руху: $S(t) = V_0 \cdot t$

де $S(t)$ є проїжджений шлях, v є швидкість, а t є час.

Два тіла рухаються назустріч одне одному віддаль між ними зменшується на $S = 16$ м за кожні $t = 10$ сек. Якщо ці тіла з такими за величиною швидкостями будуть рухатися в одному напрямі, то віддаль між ними зменшуватиметься на кожні $S_1 = 3$ м за кожні $t_1 = 5$ сек. З якою швидкістю рухаються тіла?

Розгадка:

При русі тіл назустріч одне одному віддаль становить шлях, пройдений обома тілами разом за час t, тобто

$$S = v \cdot t + v_1 \cdot t = t(v + v_1)$$

Тому що одне з тіл має більшу швидкість, в другому випадку віддаль між ними збільшується за час t_1 на величину S_1

$$S_1 = V \cdot t_1 - V_1 t_1 = t_1 (V - V_1)$$

Перепишемо обидва рівняння так:

$$V + V_1 = \frac{S}{t} \qquad V - V_1 = \frac{S_1}{t_1}$$

Додаючи ліві і праві частини рівнянь, маємо

$$2V = \frac{S}{t} + \frac{S_1}{t_1} \Rightarrow V = 7.1 \text{ м/сек}$$

і

$$2V_1 = \frac{S}{t} - \frac{S_1}{t_1} \Rightarrow V = 0.5 \text{ м/сек}$$

3) Знаний є закон рівномірного прямолінійного руху $S(t) = V_0 \cdot t$

де t = час, V = швидкість, а $S(t)$ — це проїжджений шлях.

Із станції виїхав вантажний потяг, що рухається із швидкістю $V_1 = 36$ км/год.; $t_1 = 30$ хвил. пізніше в той самий напрямок вирушає поспішний потяг, якого швидкість $V_2 = 72$ км/год. . Через який час t_2 після виходу вантажного потягу і на якій відстані наздожене вантажного поспішний потяг?

Розгадка:

У момент, коли поспішний потяг наздігнав вантажного, цей пройшов шлях $S_1 = V_1 \cdot t_2$, а поспішний пройшов шлях $S_2 = V_2(t_2 - t_1)$, тому що він ішов $t_1 = 30$ хвил. менше. Тому що один потяг наздігнав другого, то S_1 повинно дорівнювати S_2 . Коли прирівняємо S_1 і S_2 то знаходимо:

$$V_2(t_2 - t_1) = V_1 \cdot t_2 \Rightarrow t_2 = \frac{V_2 \cdot t_1}{V_2 - V_1} = 1 \text{ год.}$$

$$S = \frac{V_1 \cdot V_2 \cdot t_1}{V_2 - V_1} = 36 \text{ км}$$

Подав пл. уч. Марко Горбач

ХРОНІКА

Незабутня гостинність в Австралії

Вид на австралійське місто Мельборн

Австралійські овечки без своїх вовняних „одягів"

Перед нами далека подорож. Та для нас вона не була страшною, бо ми жили надією, що вже швидко побачимо далеку, незнану нам Австралію.

19 грудня попрощались ми з Торонтом. Прощалися з нами батьки наші рідні та пластові. Подорозі ми задержалися в Сан-Франціско, де нас щиро приймали й гостили місцеві українці. Приємно було бачити, що і тут, далеко від українських скупчень, дуже мала громада теж плекала традиції та звичаї, бож і до їхніх дітей загостив св. Миколай з янголиками та антипком. Згодом були ми в Лос-Анджелес, де на летищі нас вітала пластова молодь, бажаючи нам щасливої дороги. Ми з ними нав'язали дружні взаємини, обіцюючи зустріч на ЮМПЗ-1972.

Звідси ми злетіли над океан, прямуючи до нашої мети. Зупинялися ще коротенько на Гаваях та на островах Фіджі. Завважили велику зміну в підсонні та в природі. Вкінці ми дочекалися здійснення нашої мрії — під нами стелилося велике своїм простором місто Сідней. Ми були зачаровані красою та різноманітністю тропічних рослин і ранішньою спекою.

Як же ми зраділи, коли побачили між незнайомими обличчями на летищі громаду друзів-пластунів. Ми пізнали їх по синьо-жовтих хустинках.

Своєю незвичайною й щирою гостинністю вони нас собі з'єднали відразу. Між нами зродилася сердечна дружба. У Сіднеї оглянули місто, відвідали українські осередки впродовж однієї доби, а згодом рушили автами до столиці Австралії — Канбери. Спочатку нам було тяжко привикнути до їзди, бо тут треба провадити авто праворуч, навпаки як у нашій країні.

Чарувала нас в дорозі незнана нам австралійська природа. Красу й різнородність можна пояснити тим, що місцями ми любувалися зеленню, а одночасно зустрічали жовті простори сухої трави та мертві стовбури дерев. Відмінною була для нас пора року, бо в Австралії було тоді чудове гаряче літо, як у Канаді лютувала зима. Подорозі ми зустрічали цілі стада овець. Австралія знана з вовняної промисловости.

В Канбері зустрілися ми з канадським амбасадором. Оповідали йому про нашу організацію та її цілі. А в черговому місті нашого перебування в Мельборні знову ми зустрічалися з нашими людьми, які нас дружньо приймали, опікувалися нами та випровадили нас до Аделаїди. Тут нас зустріли пластуни (-нки), з якими ми пізніше таборували та подружились.

ЗУСТРІЧ НА "БЕСКИДІ"

Пластуни стояли в лавах. Вони прибули з усіх околиць Австралії. Нетерпляче чекали на урочисте відкриття. І ось виступив друг пл. сен. Василь Палієнко, голова ГПБулави. Він привітав нас і переглянув лави зібраного пластового братства. Наші друзі щиро прийняли нас до свого гурту. Ми швидко познайомилися та розпочали співжиття немов давні приятелі. Увечорі ми святкували відкриття святковою ватрою, на якій торонтці відзначилися своїми точками. Нам було цікаво пізнати пластове життя в Австралії, обмінятися думками. Всі улади брали активну участь у змаганнях: спортивних, мистецьких та українознавчих.

Новачки чудово танцювали народні танці, а юнаки змагалися в ділянці мистецтва. Ми співпрацювали з ними. Лучила нас спільність форм праці та пластова ідея. Пробули ми один тиждень на таборі.

Настав час від'їзду. Як урочисто й сердечно прощалися з нами друзі. Дали нам на пам'ятку книжку "Українці в Австралії". На летище нас відпровадила велика група пластунів. Коли прощалися, в багатьох з нас в очах блистіли сльози. Ми переживали зворушливі моменти, думками летіли на оселю "Бескид", де недавно пережили незабутні хвилини, дні.

Тепер з великим захопленням згадуємо наші пригоди, далеких віддаллю, але рідних духом друзів. Я вірю, що іскра дружби, яка запалала в наших серцях у далекій Австралії, ніколи не погасне й ніколи не забудемо зустрічі з нашими друзями.

Пл. розв. Дарія Шараневич Торонто

СПОРТ

Пластова дружина копаного м'яча в Нью-Йорку

В станиці Нью-Йорк сталася в грудні 1971-го року небувала подія. За ініціятивою пл. сен. Юрія Струтинського ("Червона Калина"), референта спорту, створено з юнаків 10-14-літніх дружину копаного м'яча. На перший заклик зголосилося 22 юнаків. Ми дістали залю на тренінґи в школі св. Юра і почали працювати, щоб на весну зміряти сили з іншими дружинами. Це не була легка справа тренувати в малій залі, непригожій для спортивних зайнять. Але всі ми намагалися користати якнайбільше. Велику поміч дав юнак О. Декайло — душа дружини, а окрему піддержку мали ми від станичного пл. сен. Р. Рогожі.

Після шістьох місяців праці вкінці ми стаємо до змагань. Нашим суперником є дружина СУМА "Крилаті" з Йонкерсу. "Крилаті" змагаються вже третій рік і займають у німецькій лізі хлопців у клясі "А" третє місце.

11-го червня 1972 р. ми поїхали на наші перші змагання. З нами декілька батьків і станичний пл. сен. Р. Рогожа, як теж і станичний скарбник пл. сен. М. Андрейко. Наші господарі прийняли нас дуже сердечно і ми можемо брати собі приклад з такого товариського ставлення наших суперників. Вкінці

Дружина копаного м'яча Пластової Станиці Нью-Йорк: Воротар: І. Калина, оборонці: А. Нагірний, А. Рогожа, помічники: Н. Поритко, О. Декайло, І. Струтинський (капітан). Напасники: С. Бордун, О. Струтинський, А. Соневицький, Б. Кузишин, Р. Шуль. Резерва: П. Струтинський, О. Мандзій, І. Шувалко, Б. Крамарчук, Н. Салачинський. Посередині стоїть опікун і тренер дружини пл. сен. Юрій Струтинський ("Червона Калина").

розпочинаються змагання. Наша дружина вибігає перша, її провадить капітан І. Струтинський. Усі трохи нервові, бо це перший виступ на правдивому грищі і ще перед публікою.

Хоча усі грали дуже жертвенно, ми не могли дорівняти заавансованим у копаному м'ячі "Сумівцям" і так перша половина закінчилася станом 4:0 на користь СУМА. На перерві наша дружина підбадьорилася і в перших десяти хвилинах йшло добре, так що ми малощо не стрілили ґоля. На жаль, оборонець противників вибив м'яча з самої лінії.

Однак замало грати позиційно. Треба подавати м'яча, не грати гурмою, не грати самому — всі ці добрі засади на змаганнях забулися і ми програли 10:0. Проте ми не впали духом — перші змагання все найважчі, а після них прийдуть напевно перемоги. Найважніше, що ми досягли свого і маємо власну пластову дружину, здається, чи не першу на нашому терені. Тому закликаємо інші станиці організувати такі дружини копаного м'яча, а тоді зможемо зміряти свої сили.

Насувається питання: чому ми не можемо мати постійної пластової ліґи (копаного м'яча, відбиванки, кошиківки)? Подумайте, друзі, як би це було гарно, коли б ми постійно змагалися за перше місце у нашій організації!

Спорт у Пласті стоїть тепер дуже погано і може наша молода дружина дасть добрий початок для ширшого спортивного виховання нас — пластунів. Може серед нас є майбутні олімпійські мистці? **С-русь**

Дружина готова на грищі в Йонкерсі.

У змаганнях із дружиною "Крилаті".

У змаганнях із дружиною "Крилаті".

ВЕСЕЛКА
144 Друга Евеню в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)
Tel.: ORegon 4-9576/-79/-98

відкрита щодня від вчасного ранку до пізної ночі.
Зимні і теплі перекуски, сніданки, полуденки ✲ содові води
✲ морозиво ✲ солодощі — теж вибагливі, імпортовані
✲ шкільне і канц. приладдя ✲ українські і чужомовні часописи
«Веселка» є улюбленим місцем зустрічів нашої молоді!

наша пошта

ДО НАС ПИШУТЬ:

Впр. ВЛАДИКА ІВАН ПРАШКО
з Австралії
до Адміністрації Пластових Журналів
в Торонті

До Адміністрації пластових журналів "Готуйсь", "Юнак" і "Пластовий Шлях" в Торонті. — Почуваюся до милого обов'язку скласти Вам сердечну подяку за те, що посилаєте мені Ваші гарні та цінні пластові журнали. Я їх перечитую або принаймні переглядаю та зберігаю в бібліотеці Апостольського Екзархату для Українців в Австралії і Новій Зеляндії. Ця наша бібліотека є для загального вжитку... Напевно Ваші пл. журнали — це буде дуже цінна позиція в нашій бібліотеці, яка не одному пластунові чи й не-пластунові стане у великій пригоді.

Прочитуючи Ваші пластові журнали, я можу тільки висловити признання для їхніх редакторів, адміністраторів і всіх співробітників... Ці журнали — це дуже великий вклад у виховання нашої молоді, у розбудові проблематики за збереження української ідентичности серед нашої молоді, та допомагають у розвитку дитячої і молодечої літератури. Все це — одні з найважливіших справ нашої спільноти. Хай, отже, Всемогучий і Милосердний Господь Бог за молитвами Пресв. Богородиці і патрона Вашого Пласту, св. Юрія Переможця, винагородить Вам по своїй щедрості за Вашу працю.

Усім Вам передаю щирі поздоровлення і благословлю Вас та Ваші родини з цілого серця. — **Відданий у Христі Єпископ Іван Прашко, Апостольський Екзарх для українців у Австралії, Новій Зеляндії і Океанії, Мелборн, Австралія, 17 липня 1972 р.**

До
Головного Редактора
пл. сен. Ольги Кузьмович
Дорога Пані!

З нагоди Ювілейної Міжкрайової Пластової Зустрічі і 60-річчя Пласту — пластуни Тарас, Віра і Тереня Ільків з 13 куреня ім. гетьмана П. Сагайдачного і куреня ім. Уляни Кравченко в Едмонтоні бажають якнайбільших досягнень та успіхів у святкуванні такого великого ювілею.

Ст. пл. Тарас є братчиком-виховником. Закінчив 5-ий рік Курсів Українознавства з добрим успіхом і є 12 кл. держ. школи. Також здав теорію музики (фортепіяну), як відмінник на сто відсотків. Пластунка

Я сердечно дякую Вам за спрямування мене у відповідне місце у моїй справі. Я це вповні використав. Пластова крамниця "Молоде життя" в Нью-Йорку моє замовлення виконала. Сердаки чудові і на міру зроблені. Віра і Тереня ними захоплені і виглядають в них як мальовані гуцулки. На доказ я долучую їх світлину.

Юначки Віра і Тереня Ільків з Едмонтону "пишаються" сердаками. Тато добре наклопотався, заки їх роздобув!

Остаюсь з пластовим привітом і пошаною до Вас розв., Віра, є секретаркою в курені ім. Уляни Кравченко і закінчила відмінно третій рік Курсів Українознавства, та 9-ту кл. державної школи, музику з 8 кл. (фортепіян). Новачка Тереня перейшла до 6 кл. Рідної Школи і держ. 7 кл., а музику (фортепіян) до 4 кл. Очевидно всі троє відбули всі табори, новацькі і юнацькі.

З цієї нагоди, Тарас, Віра і Тереня Ільків, посилають суму п'ятдесят ам. дол. на передплату "Юнака" для тих пластунів, які є незаможними, щоб збільшити число передплатників і одночасно поширити пластовий журнал.

Таким шляхом, кожна пластунка-пластун причиниться до збільшення фондів Пластового Видавництва, подадуть руку своїм подругам і друзям.

Сподіваємось, що таких жертводавців буде більше.

(-) Іван Ільків

● Посилаємо нашу передплату на 1972 рік. "Юнак" нам усім цього року дуже сподобався. Матеріял в ньому цікавий, і можемо використовувати його на пл. сходинах. В нашій родині усі ми три є вже в УПЮ чи УСП, а "Юнака" читаємо із щораз більшим зацікавленням. Посилаємо $1.00 на пресфонд і сподіваємося, що "Юнак" завжди буде такий цікавий як тепер. — Скоб! — **Ст. пл. Варвара, пл. розв. Єлисавета і пл. прих. Стефа ТИХОВЕЦЬКІ, Ст. Кетерінс, Канада.**

● Посилаю $20.00 на пресфонд "Юнака". Ці гроші ми зібрали на пресфонд нашого журнала при нагоді ґрадуаційної гостини нашої подруги, пл. юначки Лесі Бекерської. Більше про цю нашу товариську імпрезу напише Редакція "Юнака", яку ми про це повідомили. — Щиро вітаю: Скоб! — **Пл. сен. Володимира Смик, Ютіка, США.**

ДАТКИ НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"

що вплинули за липень і серпень ц. р.

● Із збірки при нагоді ґрадуаційної гостини пл. юначки **Лесі Бекерської**, Ютика, США $20.00

● 14-ий Курінь УПЮ-ок ім. О. Теліги, Філядельфія, США замість квітів на могилу бл. п. **Володимира Козака**, батька їхньої подруги Христі, 20.00

● Замість квітів на могилу бл. п. пл. юн. **Ореста Бручковського** із Су Сент Марі, Канада, мешканці оселі "Крим" на Пластовій Січі у Ґрефтоні, Канада 16.00

Преосв. Владика Іван Прашко, Мелборн, Австралія 10.00
ст. пл. Юрій Тарасюк, Трентон, США 10.00
пл. сен. М. Строкон, Со. Стратфілд, Австралія 10.00
пл. сен. Олександер Черник, Бала-Синвид, США 10.00
пл. юн. Адріян і Юліян Бриттани, Бронкс, США 6.50
пл. юн. Лев Опришко, Гартфорд, США 6.00
пл. юн. Зеня Стойко, Вен Нуйс, США 6.00
пл. юн. Юрій Ріпецький, Савт Голланд, США 6.00
ст. пл. Олесь Стефанюк, Джексон Гайтс, США 5.00
пл. юн. Наталя і Володимир Іванчуки, Флашінґ 5.00
пл. юн. Роман, Ігор і Катруся Закалужні, Торонто 4.00
пл. юн. Давид і Роман Полюги, Монтреаль 3.00
ст. пл. Зеня Кушпета, Торонто, Канада 3.00
пл. юн. Юрко Головатий, Кровн Пойнт, США 2.50
пл. юн. Катруся Слабодух, Френклін, США 2.50
пл. юн. Мирон Гудз, Гартфорд, США 2.50
пл. юн. Михайло і Тарас Обалі, Торонто, Канада 2.50
пл. юн. Мона Снилик, Санта Моніка, США 2.50
пл. юн. Рома Гуцуляк, Ошава, Канада 2.50
пл. юн. Оленка Зазуляк, Торонто, Канада 2.50
пл. юн. Христя Кий, Честер, США 2.50
пл. юн. Ореста Качала, Вест Петерсон, США 2.50
пл. юн. Роман Івасівка, Нью-Йорк, США 2.50
ст. пл. Олег і пл. юн. Рута Лисяки, Монтреаль 2.50
пл. юн. Юрій і Ярема Мариняки, Трой, США 2.50
пл. юн. Анна Бабяк, Йонкерс, США 2.50
пл. юн. Андрій Свищук, Ст. Люіз, США 2.50
пл. юн. Ігор Верига, Монтреаль, Канада 2.50
пл. юн. Оксана Касіян, Чікаґо, США 2.50
Марта Ґрипа, Сиракузи, США 2.50
пл. юн. Марко Павлишин, Брізбен, Австралія 2.40
пл. юн. Роксоляна і Олег Бучацькі, Монтреаль 2.00
пл. сен. Надя Гафткович, Гартфорд, США 2.00
пл. юн. Даня і Іванка Баґани, Торонто, Канада 1.50
ст. пл. Віра Никифорук-Березовська, Джексон Гайтс, США 1.50
пл. юн. Юрій Горгота, Ґвелф, Канада 1.50
пл. юн. Орест Решітник, Оттава, Канада 1.50
Зор'ян Дершко, Саскатун, Канада 1.25
пл. юн. Роман Мамалиґа, Торонто, Канада 1.00
пл. юн. Марія Лехіцька, Торонто, Канада 1.00
пл. юн. Михайло Загородний, Ірвінґтон, США 1.00
пл. юн. Марія Гриб, Ст. Кетерінс, Канада 1.00
пл. юн.Ігор Кайда, Вінніпеґ, Канада 1.00
пл. юн. Соня Рослицька, Вінніпеґ, Канада 1.00
ст. пл. Варвара, пл. юн. Єлисавета і Стефанія Тиховецькі, Ст. Кетерінс, Канада 1.00
пл. юн. Мирослава Дубик, Вінніпеґ, Канада 1.00
пл. юн. Марта Ройовська, Бруклін, США 1.00
пл. юн. Маркіян Головатий, Торонто, Канада 1.00
Петро Каліщук, Монтреаль, Канада 0.75
пл. юн. Розмарі Ґуловата, Асторія, США 0.50
Марія і Андрій Гурки, Торонто, Канада 0.50
пл. юн. Орест Божик, Вінніпеґ, Канада 0.50
пл. юн. Роксоляна Демчук, Васакі, США 0.50

Разом у цьому списку $209.40

● Усім жертводавцям складаємо на цьому місці нашу щиру подяку за їхні датки на пресфонд "Юнака". Ці датки допомагають нам у великій мірі продовжати наше видавниче діло.

● Усіх тих, що в цьому році ще не склали своїх датків на пресфонд "Юнака", прохаємо зробити це як найшвидше.

● ХТО ЧЕРГОВИЙ?

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п.

пл. юнака ОРЕСТА БРУЧКОВСЬКОГО

із Су Сент Марі, Канада, що помер передчасно 5 серпня ц. р. у 13-ому році свого юного життя і був похований 12 серпня після похоронних відправ у церкві св. О. Миколая в Торонті на місцевому цвинтарі Проспект, мешканці оселі "Крим" на Пластовій Січі у Ґрефтоні біля Торонта склали $16.00 на пресфонд "Юнака".

Замість квітів та вінків на свіжу могилу

бл. п. ВОЛОДИМИРА КОЗАКА

Батька нашої пластової Подруги ХРИСТІ складаємо $20.00 на пресфонд "Юнака".

14 КУРІНЬ УПЮ-ок ім. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ
Філядельфія, США

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСТУНИ і ПЛАСТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Щадити щоденно учись!
Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить 5% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ" У ЧІКАҐО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає
УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є
Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

ПРАЦЯ І ОЩАДНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВАШУ МАЙБУТНІСТЬ!

- Ощадностеві вклади без права виписувати чеки — $5\frac{1}{2}$ %
- Термінові вклади (більші суми) на 2 і більше років — $6\frac{1}{2}$ %

- Студійні ощадностеві вклади на 7%!
- При виплатах уживайте наших чеків!
- Даємо позики на догідні сплати!

Складайте Ваші ощадності
у кредитовій кооперативі

»БУДУЧНІСТЬ«

Buduchnist (Toronto) Credit Union Ltd.
140 Bathurst Street — Toronto 2-B, Ontario
Phone: 366-9863 & 366-4547

Друкарня Київ

виконує всякі друкарські роботи.

Друкуємо
- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує
літаком • кораблем • поїздом • автобусом
у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюрі
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA
If not delivered please return to:
YUNAK Magazine
2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ont., Canada
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна: 75 центів

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі

ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів умілостей

У цьому оголошенні поміщені **зразки відзнак юнацьких гуртків,** які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі **40 різних родів таких відзнак** і можемо їх кожночасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін ● багато ілюстрацій ● ціна 6.50 дол.

* КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!
* ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!

БОРСУК

ЇЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

ОЛЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ҐОТУР

ТАРПАН